

1. REALIZACJA OBOWIĄZKOWYCH ZADAŃ MIASTA

Szczecin z dniem 1 stycznia 1999 r. uzyskał status miasta na prawach powiatu. Miasto realizuje zadania własne leżące w gestii zarówno gminy jak i powiatu, których katalog zawierają przepisy ustaw: z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym.

Do zadań własnych Miasta należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. Ustawy określają, które z zadań własnych Miasta mają charakter obowiązkowy.

Ustawy mogą nakładać na Miasto obowiązek wykonywania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, a także z zakresu organizacji przygotowań i przeprowadzania wyborów powszechnych oraz referendów. Zadania z zakresu administracji rządowej mogą być również wykonywane na podstawie porozumień z organami tej administracji. Miasto może wykonywać również zadania leżące w gestii innych samorządów na podstawie porozumień z nimi zawartych. W celu wykonywania zadań Miasto tworzy jednostki organizacyjne, a także zawiera umowy z innymi podmiotami np. organizacjami pozarządowymi.

W Szczecinie funkcjonuje około 300 miejskich jednostek organizacyjnych. Wśród nich są zakłady budżetowe, jednostki budżetowe, gospodarstwa pomocnicze. Ponadto zadania Miasta realizowane są także przez spółki z udziałem Miasta, różnego rodzaju służby, inspekcje i straże.

Charakterystyka działań według sfer działalności¹

Oświata i wychowanie oraz kultura i sztuka

Szczecin posiada obszerną sieć placówek i instytucji związanych z systemem oświaty oraz kulturą i sztuką.

System oświaty Miasta Szczecin, zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, obejmuje:

- przedszkola,
- szkoły: podstawowe, gimnazja, ponadgimnazjalne, artystyczne,
- placówki oświatowo – wychowawcze,
- placówki kształcenia ustawicznego, praktycznego oraz ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego – umożliwiające uzyskanie wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych,

- placówki artystyczne – ogniska artystyczne umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień artystycznych,
- poradnie psychologiczno – pedagogiczne – w tym specjalistyczne udzielające dzieciom, młodzieży, rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno – pedagogicznej, a także pomocy uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu,
- młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze oraz specjalne ośrodki wychowawcze dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania,
- placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty do zadań własnych gminy należy zakładanie i prowadzenie publicznych przedszkoli, w tym z oddziałami integracyjnymi oraz przedszkoli specjalnych, szkół podstawowych oraz gimnazjów, w tym z oddziałami integracyjnymi, z wyjątkiem szkół podstawowych specjalnych i gimnazjów specjalnych, szkół artystycznych oraz szkół przy zakładach karnych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich.

Do zadań własnych powiatu należy zakładanie i prowadzenie publicznych szkół podstawowych specjalnych i gimnazjów specjalnych, szkół ponadgimnazjalnych, w tym z oddziałami integracyjnymi, szkół sportowych i mistrzostwa sportowego oraz placówek oświatowo – wychowawczych, w tym szkolnych schronisk młodzieżowych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno – wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych dla dzieci i młodzieży wymagającej stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania, ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży upośledzonej umysłowo w stopniu głębokim oraz upośledzonym umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami realizację odpowiednio obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki oraz placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania.

Jednostki samorządu terytorialnego mogą zakładać i prowadzić szkoły i placówki, których prowadzenie nie należy do ich zadań własnych, po zawarciu porozumienia z jednostką samorządu terytorialnego, dla której prowadzenie danego typu szkoły lub placówki jest zadaniem własnym,

¹ jednostki miejskie podane według „Wykazu miejskich jednostek organizacyjnych, służb, inspekcji, straży, spółek z udziałem Miasta oraz innych miejskich podmiotów i jednostek” z 30.06.2007 r.

a w przypadku szkół artystycznych – z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Szkoły i placówki mogą być szkołami i placówkami publicznymi albo niepublicznymi. Szkoły i placówki mogą być zakładane i prowadzone nie tylko przez jednostki samorządu terytorialnego (publiczne szkoły i placówki), ale również przez inne osoby prawne, a także osoby fizyczne.

W 2007 r. funkcjonowały 188² miejskie jednostki organizacyjne realizujące zadania w zakresie edukacji:

- przedszkola (56),
- szkoły podstawowe (43),
- gimnazja (29),
- licea (8),
- zespoły szkół (31),
- poradnie psychologiczno – pedagogiczne (5),
- Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. T. Szeligowskiego,
- Państwowe Ognisko Baletowe,
- Pałac Młodzieży - Pomorskie Centrum Edukacji, Ośrodek Morski Pałacu Młodzieży,
- Międzyszkolny Ośrodek Sportowy,
- Ognisko Pracy Pozaszkolnej „Słowiki”,
- Szkolne Schronisko Młodzieżowe,
- specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze (5), w tym ośrodek dla dzieci słabo słyszących i ośrodek dla dzieci niesłyszących,
- młodzieżowe ośrodki socjoterapii (2),
- Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy,
- Bursa Szkolna Integracyjna,
- Szkoła Podstawowa i Gimnazjum przy Pogotowiu Opiekuńczym.

Do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego należą również sprawy z zakresu prowadzenia działalności kulturalnej oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Jednostki samorządu terytorialnego organizują działalność kulturalną poprzez tworzenie instytucji kultury, dla których prowadzenie działalności kulturalnej jest podstawowym celem statutowym.

W Szczecinie funkcjonowało w 2007 r. 11 miejskich instytucji kultury:

- teatry : Teatr Współczesny i Teatr Lalek Pleciuga
- domy kultury: Klub 13 Muz, Klub Skolwin, MOK Dąbie, Słowianin, Ośrodek Teatralny Kana,
- Filharmonia Szczecińska,
- Miejska Biblioteka Publiczna (35 filii),
- Szczecińska Agencja Artystyczna,
- Muzeum Techniki i Komunikacji „Zajeżdźnia Sztuki”.

² wg wykazu jednostek z 30.06.2007 r.; w związku z przeprowadzoną reformą sieci szkół nastąpiła późniejsza likwidacja oraz łączenie wybranych placówek)

Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Pomoc społeczna, będąca instytucją polityki społecznej państwa, ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo – wychowawcze,
- trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Miasto wykonuje zadania własne z zakresu pomocy społecznej będące w gestii zarówno gminy i powiatu jak i zlecone z zakresu administracji rządowej.

Organizatorami pomocy społecznej w myśl ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej są organy administracji rządowej i samorządowej, które w tym zakresie współpracują z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Rolę koordynatora Systemu Pomocy Społecznej w Mieście pełni **Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie**, który działa w formie jednostki budżetowej. Przy pomocy Ośrodka Prezydent Szczecina sprawuje nadzór merytoryczny nad działalnością rodzinnej opieki zastępczej, ośrodków adopcyjno – opiekuńczych, jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, oraz ośrodków wsparcia, placówek opiekuńczo – wychowawczych i domów pomocy społecznej na terenie Gminy Miasto Szczecin. Nadzór ten polega na opiniowaniu i kontroli realizacji zadań przez te jednostki pod kątem ich jakości, rzetelności, efektywności i prawidłowości ich wykonania, kwalifikacji osób wykonujących usługi

oraz dostosowania tych usług do wymaganych przepisami prawa standardów. Do zadań Ośrodka należą między innymi:

- analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- koordynowanie realizacji gminnej i powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków,
- kierowanie do domów pomocy społecznej, ośrodków wsparcia czy placówek opiekuńczo – wychowawczych,
- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa,
- organizowanie opieki w rodzinach zastępczych,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności, dożywianie dzieci,
- przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych.

Na sieć jednostek pomocy społecznej składają się różnego rodzaju placówki, które świadczą usługi adresowane do określonych kategorii osób. Są to np.:

- **domy pomocy społecznej** - zapewniające osobom wymagającym całodobowej opieki usługi: bytowe, opiekuńcze, wspomagające, a także edukacyjne.
- **placówki opiekuńczo – wychowawcze** (domy dziecka, rodzinne domy dziecka, pogotowia opiekuńcze) - zapewniające dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie,
- **ośrodki adopcyjno - opiekuńcze** – prowadzące działalność diagnostyczno – konsultacyjną, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka, pełnienia funkcji rodzin zastępczych i prowadzenia placówek rodzinnych, a także

szkolące i prowadzące wsparcie psychologiczno – pedagogiczne osób prowadzących rodziny zastępcze i placówki rodzinne oraz rodziców naturalnych dzieci objętych tymi formami opieki.

- **ośrodki wsparcia** – będące placówkami pobytu dziennego, gdzie udziela się wsparcia osobom, które nie wymagają opieki całodobowej, ale wymagają pomocy w zaspokajaniu codziennych, niezbędnych potrzeb życiowych.
- **ośrodki interwencji kryzysowej** – których rolą jest świadczenie specjalistycznych usług w stosunku do osób, które znalazły się w sytuacji kryzysowej.

W 2007 r. Miasto prowadziło 19 placówek opieki społecznej:

- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,
- Dom Pomocy Społecznej „Dom Kombatanta i Pioniera Ziemi Szczecińskiej”,
- Dom Pomocy Społecznej „Dom Kombatanta”,
- Dom Pomocy Społecznej,
- Dzielne Domy Pomocy Społecznej (2),
- Domy Dziecka (2),
- Pogotowie Opiekuńcze,
- Publiczny Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy,
- Ośrodek Wsparcia dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych,
- Miejski Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- Rodzinne Domy Dziecka (6),
- Środowiskowy Dom Samopomocy.

Do zadań własnych Miasta należą również zadania związane z ochroną zdrowia. Jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć zakłady opieki zdrowotnej, które udzielają świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych osobom ubezpieczonym, a także innym osobom, uprawnionym do tych świadczeń na podstawie odrębnych przepisów, nieodpłatnie, za częściową odpłatnością lub odpłatnością całkowitą.

W 2007 r. funkcjonowały w Szczecinie 4 placówki opieki zdrowotnej utworzone przez Miasto:

- Żłobek Miejski (7 filii) z Oddziałem Pielęgnacyjnym,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szkół Wyższych w Szczecinie,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Ośrodek Terapii Uzależnień od Alkoholu,
- Szpital Miejski im. Św. Karola Boromeusza w Szczecinie – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej.³

³ trwa proces łączenia Szpitala Miejskiego z Samodzielnym Publicznym Specjalistycznym Zakładem Opieki Zdrowotnej „Zdroje” w Szczecinie

Do miejskich placówek świadczących usługi z zakresu pomocy społecznej i ochrony zdrowia zaliczyć należy również Miejską Izbę Wyrzeźwiń, Powiatowy Urząd Pracy czy Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Gospodarka komunalna i gospodarka nieruchomościami

Do zadań własnych Miasta należą również sprawy z zakresu:

- ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody, gospodarki wodnej,
- gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepłą oraz gaz,
- lokalnego transportu zbiorowego,
- budownictwa mieszkaniowego,
- zieleni gminnej i zadrzewień,
- cmentarzy gminnych,
- utrzymania miejskich obiektów i urządzeń użyteczności publicznej,,
- geodezji, kartografii i katastru,
- gospodarki nieruchomościami,
- rolnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego.

W celu zapewnienia realizacji powyższych zadań Rada Miasta powołała uchwałami odpowiednie zakłady budżetowe oraz jednostki budżetowe. Miasto realizuje wybrane zadania również przy pomocy spółek, w których jest udziałowcem oraz innych jednostek.

Do jednostek realizujących zadania w zakresie gospodarki komunalnej i mieszkaniowej należą m.in.:

➤ Zakłady budżetowe:

Zarząd Budynków i Lokali Komunalnych

Zakład wykonuje zadania z zakresu: prowadzenia ewidencji zasobów komunalnych, sprawowania nadzoru nad prawidłowością eksploatacji i stanem technicznym, ustalania potrzeb remontowych oraz nadzorowania i finansowania remontów, regulowania stanów prawnych nieruchomości.

Zakład Usług Komunalnych

ZUK pełni funkcję administratora i organizatora prac prowadzonych na terenach zieleni miejskiej, lasów miejskich, na nabrzeżach, kąpieliskach, cmentarzach, prowadzi Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt oraz Teatr Letni.

Miejski Zakład Gospodarki Odpadami

W maju 2007 r. Rada Miasta podjęła uchwałę o likwidacji Zakładu. Przedmiotem działalności MZGO było prowadzenie gospodarki odpadami stałymi i płynnymi, rekultywacja wysypisk. Komplementarne zadania w zakresie oczyszczania Miasta realizują dwie spółki z udziałem Miasta: Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania sp. z o.o. oraz „Remondis” sp. z o.o. Zadania z zakresu nadzoru nad zamkniętymi składowiskami przejął Zakład Usług Komunalnych.

Miejski Zakład Komunikacyjny

Zakład świadczy usługi przewozowe w regularnej tramwajowej komunikacji miejskiej w Szczecinie na podstawie zawartych umów z organizatorem miejskiego transportu zbiorowego, prowadzi remonty, konserwację i modernizację eksploatowanych obiektów, taboru i urządzeń liniowych oraz inwestycje odtworzeniowe, rozwojowe ze środków własnych i obcych, a także zarządza powierzonym mieniem.

Od 1 lipca 1992 do maja 1995 MZK funkcjonował jako oddział Miejskiego Zakładu Usług Komunalnych. 1 czerwca 1995 MZK został podzielony na dwie odrębne jednostki budżetowe: Zarząd Komunikacji Miejskiej, którego zadaniem jest organizacja, planowanie i sterowanie komunikacją miejską, oraz Miejski Zakład Komunikacyjny świadczący usługi przewozowe. 1 lutego 1997 z MZK wydzielona została baza autobusowa w Policach, tworząc Szczecińsko-Polickie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne sp. z o.o. Natomiast 1 listopada 1999 w spółki przekształcone zostały pozostałe dwie bazy autobusowe. Nowe firmy otrzymały nazwy Szczecińskie Przedsiębiorstwo Autobusowe "Klonowica" sp. z o.o. i Szczecińskie Przedsiębiorstwo Autobusowe "Dąbie" sp. z o.o.. Następnie utworzono 1 lipca 2000 podmiot o nazwie Centralne Warsztaty sp. z o.o. (Rada Miasta wyraziła zgodę na likwidację Spółki w kwietniu 2007 r). Powstał on na bazie mienia wydzielonego z MZK i będącego w użytkowaniu Wydziału Tramwajowe Warsztaty Remontowe.

Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego

ZDiTM zajmuje się finansowaniem, planowaniem, utrzymaniem i ochroną dróg, a także organizacją i zarządzaniem ruchem na drogach w granicach administracyjnych miasta Szczecin w zakresie objętym ustawą z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, organizacją, nadzorem i kontrolą oczyszczania ulic w Mieście, organizacją, zarządzaniem, planowaniem i sterowaniem transportem publicznym.

Miejski Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej

Odpowiedzialny jest za gromadzenie, prowadzenie i udostępnianie powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, prowadzenie, aktualizację i udostępnianie baz ewidencji gruntów, budynków i lokali, zakładanie, prowadzenie i udostępnianie powiatowych baz danych krajowego systemu informacji o terenie, założenie, prowadzenie i udostępnianie baz geodezyjnej ewidencji uzbrajania podziemnego oraz opiniowanie prawidłowości usytuowanych sieci podziemnego uzbrojenia terenu.

➤ **Spółki z udziałem Miasta:**

Remondis Spółka z o.o.

Spółka prowadzi działalność w zakresie odbioru odpadów komunalnych, poprodukcyjnych, niebezpiecznych, dokonuje zbiórki papieru, szkła, metali i tworzyw sztucznych, przyjmuje zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.

Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Spółka z o.o.,

Spółka została powołana w celu realizacji zadań związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej w zakresie ochrony środowiska poprzez oczyszczanie miasta i gospodarowanie odpadami. Do zadań Spółki należy wywóz odpadów bytowych i innych, oczyszczanie ulic, placów, obszarów wodnych i innych terenów oraz urządzeń, selektywna zbiórka odpadów, unieszkodliwianie odpadów, handel przetworzonymi odpadami, organizacja, projektowanie, budowa oraz eksploatacja urządzeń i instalacji do przetwarzania odpadów.

Szczecińsko – Polickie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Spółka z o.o.,

Przedmiotem działalności Spółki jest przede wszystkim świadczenie usług transportowych w lokalnej komunikacji zbiorowej na terenie Szczecina, Polic i gmin sąsiednich, świadczenie innych usług transportowych, świadczenie usług w zakresie remontów i przeglądów technicznych środków transportowych, wynajem środków transportowych.

Szczecińskie Przedsiębiorstwo Autobusowe „Dąbie” Spółka z o.o. oraz Szczecińskie Przedsiębiorstwo Autobusowe „Klonowica” Spółka z o.o.,

Przedmiotem działalności Spółek jest świadczenie usług transportowych w lokalnej komunikacji zbiorowej na terenie Gminy Miasto Szczecin i gmin sąsiednich, świadczenie innych usług transportowych, świadczenie usług w zakresie remontów, napraw i przeglądów

technicznych środków transportowych, wynajem środków transportowych.

Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.,

Do najważniejszych sfer działalności Spółki należy realizacja inwestycji obejmujących nowe budownictwo mieszkaniowe, zarządzanie własnym oraz obcym zasobem lokalowym, remonty i modernizacje budynków mieszkaniowych.

Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Prawobrzeże” Spółka z o.o.,

Przedmiot działalności Spółki obejmuje zagospodarowanie i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek, wynajem nieruchomości na własny rachunek, zarządzanie nieruchomościami mieszkalnymi i niemieszkalnymi, kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek.

Szczecińskie Centrum Renowacyjne Spółka z o.o.,

Przedmiotem działalności Spółki jest m.in. świadczenie usług w zakresie: prowadzenia renowacji i modernizacji obiektów budowlanych, zarządzania i administrowania nieruchomościami, prowadzenia działalności inwestycyjnej związanej z budownictwem mieszkaniowym i użytkowym, robót budowlanych czy pośrednictwa w obrocie nieruchomościami.

Szczecińska Energetyka Ciepła Spółka z o.o.,

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest produkcja, przesył oraz sprzedaż energii cieplnej na potrzeby centralnego ogrzewania oraz ciepłej wody użytkowej, eksploatacja i modernizacja własnych oraz - na zlecenie - obcych urządzeń ciepłowniczych, określanie ogólnych i technicznych warunków podłączeń użytkowników do sieci cieplnej, programowanie budowy urządzeń ciepłowniczych, wdrażanie nowych rozwiązań technicznych, a także nadzór techniczny.

Zakład Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o.,

Spółka wykonuje zadania z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych.

Ponadto Spółka realizuje program inwestycyjny pn. „Poprawa jakości wody w Szczecinie” współfinansowany ze środków Funduszu Spójności.

Na kolejnej stronie przedstawiono podstawowe dane dotyczące wymienionym wcześniej spółek dotyczące roku 2007 (dane wstępne nie zatwierdzone przez Zgromadzenia Wspólników).

PODSTAWOWE DANE DOTYCZĄCE SPÓŁEK Z UDZIAŁEM MIASTA NA KONIEC 2007 R.

Wyszczególnienie	Udział Miasta	Suma bilansowa (w tys. zł)	Wartość kapitału podstawowego spółki (w tys. zł)	Zysk/ strata netto (w tys. zł)	Zobowiązania długoterminowe (w tys. zł)
Remondis Spółka z o.o.	1,00 %	25 407	3 500	4 161	0
Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Spółka z o.o.	51,00 %	13 969	7 794	512	2 159
Szczecińsko – Polickie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Spółka z o.o.	30,76 %	15 801	6 077	- 2 327	5 951
Szczecińskie Przedsiębiorstwo Autobusowe „Dąbie” Spółka z o.o.	100,00%	10 954	38 300	1 393	283
Szczecińskie Przedsiębiorstwo Autobusowe „Klonowica” Spółka z o.o.	100,00%	10 241	14 300	98	114
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.	100,00%	419 540	199 143	522	152 235
Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Prawobrzeże” Spółka z o.o.	100,00%	218 702	98 882	105	90 373
Szczecińskie Centrum Renowacyjne Spółka z o.o.	100,00%	129 428	127 341	947	0
Szczecińska Energetyka Ciepła Spółka z o.o.	33,43 %	215 035	126 500	7 869	9 030
Zakład Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o.	100,00%	919 438	192 809	10 930	196 863

➤ **Inne jednostki:****Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego**

Prowadzi przede wszystkim nadzór i kontrolę nad przestrzeganiem prawa budowlanego, w szczególności: zgodności zagospodarowania terenu z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz wymaganiami ochrony środowiska, warunków bezpieczeństwa ludzi i mienia w rozwiązaniach przyjętych w projektach budowlanych, przy wykonywaniu robót budowlanych oraz utrzymywaniu obiektów budowlanych, zgodności rozwiązań architektoniczno – budowlanych z przepisami techniczno – budowlanymi oraz zasadami wiedzy technicznej.

Biuro Planowania Przestrzennego

Jednostka budżetowa, do zadań której należy prowadzenie prac w zakresie planowania przestrzennego Miasta, a w szczególności opracowywanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Szczecin, prowadzenie spraw wynikających ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, przyjmowanie i analiza wniosków dotyczących zmian

w obowiązującym planie, a także opracowywanie zmian planu zagospodarowania przestrzennego.

Kultura fizyczna, sport i turystyka**Miejski Ośrodek Sportu, Rekreacji i Rehabilitacji**

Zarządzaniem i utrzymaniem bazy sportowej i rekreacyjnej Miasta zajmuje się miejska jednostka pod nazwą Miejski Ośrodek Sportu Rekreacji i Rehabilitacji. MOSRiR dba o stworzenie w mieście odpowiednich warunków dla rekreacji i wypoczynku, a także uprawiania wybranych dyscyplin sportowych. Jednostka udostępnia bazę sportową i rekreacyjną klubom, związkom sportowym, organizacjom kultury fizycznej i turystyki, fundacjom, organizacjom sportowym i zawodowym, szkołom, uczelniom, zakładom pracy i osobom prywatnym.

Obecnie MOSRiR zarządza następującymi obiektami komunalnymi:

- Stadion Miejski, ul. Karłowicza 28,
- Hala Miejska, ul. Twardowskiego 12b,
- Stadion Młodzieżowy, ul. Tenisowa 38,
- Miejski Stadion Lekkoatletyczny im. Wiesława Maniaka, ul. Litewska 20,

- Szczeciński Dom Sportu, ul. Wąska 16,
- Zespół Obiektów Sportowych „Tor Kolarski”, al. Wojska Polskiego 246,
- Młodzieżowe Centrum Sportowe, ul. Narutowicza 17,
- Tor Regatowy Dziewoklicz,
- Obiekt sportowo – rekreacyjny, ul.Nehringa.

Bezpieczeństwo publiczne

Komenda Miejska Policji, Straż Miejska, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej

Do zadań własnych Miasta należą sprawy z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, a także zapobieganie innym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska. Na straży bezpieczeństwa publicznego w Mieście stoi Komenda Miejska Policji, której zadania finansowane są od 2003 r. z budżetu państwa.⁴ Jej działania wspierane są przez Straż Miejską. Bezpieczeństwem w dziedzinie ochrony przeciwpożarowej, ratownictwem technicznym oraz likwidacją pożarów zajmuje się Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej.

Z budżetu Miasta finansowana jest działalność Komendy Miejskiej Powiatowej Straży Pożarnej (jako zadanie zlecone) oraz Straż Miejska (jako zadanie własne).

Administracja publiczna

W zakresie administracji podstawową jednostką organizacyjną gminy jest Urząd Miasta w Szczecinie, przy pomocy którego Prezydent Miasta realizuje swoje ustawowe zadania. Szczegółowe zasady funkcjonowania Urzędu ustala Regulamin organizacyjny. Prezydent sprawuje władzę wykonawczą.

Pozostała działalność Miasta

Miejski Zakład Obsługi Gospodarczej

Przedmiotem działalności zakładu budżetowego MZOG jest m.in. zarządzanie w imieniu Gminy Miasto Szczecin nieruchomościami stanowiącymi jej własność oraz własność Skarbu Państwa, gospodarowanie mieniem Gminy przeznaczonym do wykonywania zadań w zakresie ochrony zdrowia, świadczenie usług w zakresie obsługi gospodarczej Urzędu Miasta Szczecin. Zakład obsługuje ponadto zadania związane z prowadzeniem Strefy Płatnego Parkowania.

Spółki z udziałem Miasta

Oprócz spółek wymienionych w tabeli na stronie 50 Szczecin posiada również udziały w innych spółkach, których działalność odgrywa istotną rolę dla rozwoju miasta. Do najważniejszych należą:

Fundusz Wspierania Rozwoju Gospodarczego Miasta Szczecina Spółka z o.o.

Spółka została utworzona w celu stymulowania rozwoju gospodarczego miasta poprzez wspieranie rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości. Cel ten Spółka realizuje poprzez udzielanie poręczeń kredytowych dla małych i średnich przedsiębiorców.

Szczeciński Fundusz Pożyczkowy Spółka z o.o.

Celem Spółki jest wspieranie przedsięwzięć gospodarczych w formie udzielania pożyczek zapewniających rozwój mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Szczeciński Park Naukowo Technologiczny Spółka z o.o.

Spółka ma pełnić rolę jednostki integrującej realizację nowoczesnych produktów w sferze technologii informatycznych. Celem jest rozwój Miasta Szczecin oraz Regionu Zachodniopomorskiego, oparty na technologiach informatycznych, z wykorzystaniem istniejącego potencjału kadrowego i naukowo – innowacyjnego, skupionego wokół Politechniki Szczecińskiej. Stworzenie infrastruktury informatycznej ma w założeniu przynieść znaczny wzrost produkcji, usług, a przede wszystkim zatrudnienia.

Międzynarodowe Targi Szczecińskie Spółka z o.o.

Przedmiot działalności spółki obejmuje organizację targów i wystaw gospodarczych, kongresów, pokazów mody, imprez sportowych, projektowanie i wykonywanie stoisk targowych, usługi poligraficzne – reklamowe czy obsługę gastronomiczną imprez.

Port Lotniczy Szczecin – Goleniów Spółka z o.o.

Przedmiot działalności Spółki obejmuje m.in. działalność wspierającą dla transportu powietrznego i lądowego, przewóz osób i towarów, przeładunek, magazynowanie, składowanie i przechowywanie towarów, najem i dzierżawę obiektów, placów i pomieszczeń, prowadzenie hoteli, moteli, restauracji, kawiarni czy barów.

Na kolejnej stronie przedstawiono podstawowe dane dotyczące wymienionym wcześniej spółek dotyczące roku 2007 (dane wstępne nie zatwierdzone przez Zgromadzenia Wspólników).

⁴ w 2003 r. budżet państwa przejął finansowanie zadań zleconych Miastu z zakresu administracji rządowej związanych z funkcjonowaniem Policji

PODSTAWOWE DANE DOTYCZĄCE SPÓŁEK Z UDZIAŁEM MIASTA NA KONIEC 2007 R.

Wyszczególnienie	Udział Miasta	Suma bilansowa (w tys. zł)	Wartość kapitału podstawowego spółki (w tys. zł)	Zysk/ strata netto (w tys. zł)	Zobowiązania długoterminowe (w tys. zł)
Fundusz Wspierania Rozwoju Gospodarczego Miasta Szczecina Spółka z o.o.	100,00 %	37 038	29 667	294	0
Szczeciński Fundusz Pożyczkowy Spółka z o.o.	95,35 %	3 517	2 150	44	0
Szczeciński Park Naukowo Technologiczny Spółka z o.o.	100,00%	7 111	4 208	461	0
Międzynarodowe Targi Szczecińskie Spółka z o.o.	76,48 %	6 756	8 561	166	0
Port Lotniczy Szczecin – Goleniów Spółka z o.o.	33,41 %	109 837	117 450	- 7 848	20 818

PODZIAŁ ZADAŃ POMIĘDZY JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE MIASTA SZCZECIN WRAZ ZE WSKAZANIEM FORMY ORGANIZACYJNEJ – wg wykazu jednostek z 30.06.2007 r. (objaśnienia skrótów pod tabelą)

Nazwa zadania	Rodzaj jednostki wykonującej zadanie
Administracja publiczna w zakresie zadań własnych i zleconych obejmująca m.in.: - ewidencję ludności, - ewidencję działalności gospodarczej, - gospodarka gruntami i nieruchomościami, - ochronę środowiska, - prowadzenie akt stanu cywilnego, - rejestrację pojazdów, - obronę cywilną.	Urząd Miasta w Szczecinie – j. b.
Planowanie przestrzenne	Biuro Planowania Przestrzennego – j. b.
Prowadzenie szkół podstawowych	szkoły podstawowe (w tym specjalne) – j. b.
Prowadzenie gimnazjów	gimnazja (w tym specjalne) – j. b.
Prowadzenie liceów ogólnokształcących	licea ogólnokształcące (w tym specjalne) – j. b.
Prowadzenie poradni psychologiczno - pedagogicznych	poradnie psychologiczno – pedagogiczne – j. b., Centrum Psychologiczno – Pedagogiczne – j. b.
Prowadzenie placówek oświatowo - wychowawczych	Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. T.Szeligowskiego – j. b., Państwowe Ognisko Baletowe - j. b., Pałac Młodzieży – Pomorskie Centrum Edukacji z Ośrodkiem Morskim Pałacu Młodzieży – j. b., Międzyszkolny Ośrodek Sportowy – j. b., Ognisko Pracy Pozaszkolnej „Słowiki” – j. b., Szkolne Schronisko Młodzieżowe – j. b.
Prowadzenie placówek opiekuńczo - wychowawczych	specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze – j. b., Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy – j. b., Bursa Szkolna Integracyjna – j. b., młodzieżowe ośrodki socjoterapii – j. b., Szkoła podstawowa i Gimnazjum przy Pogotowiu Opiekuńczym – j. b.
Prowadzenie przedszkoli	Przedszkola – z.b ⁵ Środowiskowa Placówka Edukacyjno – Wychowawcza, Publiczne Przedszkole Środowiskowe – Świetlica Środowiskowa – z .b., Przedszkole Specjalne – j. b.
Prowadzenie żłobków	Żłobki Miejskie – j.b.

⁵ z dniem 1 września 2007 nastąpiło przekształcenie formy organizacyjno – prawnej przedszkoli z zakładów budżetowych w jednostki budżetowe

Nazwa zadania	Rodzaj jednostki wykonującej zadanie
Prowadzenie lecznictwa	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szkół Wyższych, Szpital Miejski – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
Przeciwdziałanie alkoholizmowi i wychowanie w trzeźwości	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Ośrodek Terapii Uzależnień od Alkoholu, Miejska Izba Wyrzeźwień – j. b.
Prowadzenie placówek opieki społecznej	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie – j. b., domy pomocy społecznej – j. b., dienne domy pomocy społecznej – j. b., domy dziecka – j. b., rodzinne domy dziecka – j. b., Pogotowie Opiekuńcze – j. b., Publiczny Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy – j. b., Ośrodek Wsparcia dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych – j. b., Miejski Ośrodek Interwencji Kryzysowej – j. b., Środowiskowy Dom Samopomocy – j. b.
Utrzymanie gminnych dróg, ulic, placów, mostów oraz organizacja ruchu drogowego	Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego – z .b,
Prowadzenie transportu publicznego	Miejski Zakład Komunikacyjny – z. b., Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego - z. b., Szczecińskie Przedsiębiorstwo Autobusowe „Dąbie” - sp. z o.o. Szczecińskie Przedsiębiorstwo Autobusowe „Klonowica” - sp. z o.o. Szczecińsko – Polickie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne - sp. z o.o.
Zaopatrzenie w wodę i odbiór ścieków	Zakład Wodociągów i Kanalizacji - sp. z o.o
Zaopatrzenie w ciepło	Szczecińska Energetyka Ciepła – sp. z o.o.
Utrzymanie zieleni miejskiej, cmentarzy i urządzeń komunalnych	Zakład Usług Komunalnych –z. b.,
Gospodarowanie odpadami stałymi i płynnymi oraz oczyszczanie miasta	Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania – sp. z o.o., Remondis – sp z o.o.
Gospodarka zasobem mieszkaniowym oraz zasobem lokali użytkowych	Zarząd Budynków i Lokali Komunalnych – z. b., Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego - sp. z o.o. Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Prawobrzeże” - sp. z o.o. Szczecińskie Centrum Renowacyjne - sp. z o.o.
Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego	Straż Miejska - j. b., Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej - j. b.,
Przeciwdziałanie bezrobociu	Powiatowy Urząd Pracy – j. b.
Realizacja zadań z zakresu kultury fizycznej, sportu i turystyki	Miejski Ośrodek Sportu, Rekreacji i Rehabilitacji – j .b.
Prowadzenie instytucji kultury	Teatry – i. k, domy kultury – i. k., Filharmonia – i. k, Miejska Biblioteka Publiczna – i. k, Muzeum Techniki i Komunikacji – i. k, Szczecińska Agencja Artystyczna - i. k,
Pozostała działalność	Miejski Zakład Obsługi Gospodarczej Fundusz Wspierania Rozwoju Gospodarczego Miasta Szczecina - Sp. z o.o. Szczeciński Fundusz Pożyczkowy - Sp. z o.o. Szczeciński Park Naukowo Technologiczny - Sp. z o.o. Międzynarodowe Targi Szczecińskie - Sp. z o.o. Port Lotniczy Szczecin – Goleniów Spółka z o.o.

j.b – jednostka budżetowa

z.b. – zakład budżetowy

i.k. – instytucja kultury

sp. z o. o – spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

2. DOCHODY BUDŻETOWE I POLITYKA PODATKOWA

2.1. REALIZACJA DOCHODÓW W LATACH 2006 – 2007

Miasto prowadzi samodzielnie gospodarkę finansową w oparciu o budżet czyli zestawienie dochodów i wydatków.

Według zapisów ustawy z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego na dochody tych jednostek składają się trzy podstawowe elementy:

- dochody własne (podatki, opłaty, dochody z majątku miasta, udziały w dochodach budżetu państwa – PIT i CIT, dochody uzyskiwane przez jednostki budżetowe miasta, wpłaty od miejskich zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych miejskich jednostek budżetowych, spadki, zapisy i darowizny na rzecz miasta, dochody z kar pieniężnych, grzywien, odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych miasta, udział w dochodach uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, dotacje z budżetów jednostek samorządu terytorialnego, inne),
- subwencja ogólna,
- dotacje z budżetu państwa.

Dochodami wyżej wymienionych jednostek mogą być także:

- środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi,
- środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej,
- inne środki określone w odrębnych przepisach.

Rok 2004 był rokiem przełomowym dla finansów Miasta. Z początkiem tego roku weszła bowiem w życie nowa ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Rozwiązania przyjęte w tej ustawie zmierzały do decentralizacji środków publicznych oraz zwiększenia ekonomicznej samodzielności jednostek samorządu terytorialnego w gospodarowaniu własnymi dochodami. Zgodnie z jej zapisami część zadań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, które finansowane były subwencjami i dotacjami z budżetu państwa zostało przejętych przez gminy do finansowania z dochodów własnych. Miasto Szczecin przejęło do finansowania dochodami własnymi niektóre zadania m.in. z zakresu pomocy społecznej (np. zasiłki okresowe – częściowo, dodatki mieszkaniowe, utrzymanie PUP, ośrodków adopcyjno – opiekuńczych, rodziny zastępcze,

fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli i byłych pracowników placówek opiekuńczo – wychowawczych), oświaty i wychowania oraz gospodarki komunalnej (np. oświetlenie dróg).

Mimo procesu decentralizacji zadań publicznych i ustawowego rozszerzenia zakresu zadań realizowanych przez samorządy lokalne, a tym samym wzrostu rodzajów i poziomów wydatków, w polskim systemie finansowania samorządów lokalnych transfery z budżetu centralnego (dotacje i subwencje odgrywają wciąż dużą rolę (około 30% całkowitych dochodów Miasta Szczecin). Dlatego też aktywna polityka samorządów powinna zmierzać do wzrostu dochodów ze źródeł, na które samorządy mają bezpośredni wpływ i kształtowania korzystnej relacji w stosunku do transferów z budżetu centralnego.

Działania podejmowane w ramach polityki kształtowania dochodów własnych w Gminie Miasto Szczecin obejmują:

- określanie przez Radę Miasta stawek podatkowych w granicach ustawowego pułapu odnośnie podatku od środków transportowych, podatku od nieruchomości, podatku od posiadania psów oraz opłacie targowej,
- stosowanie indywidualnych ulg, zwolnień i umorzeń w podatkach przypisanych gminie,
- określanie przez Radę Miasta zasad gospodarowania majątkiem Miasta:
 - w zakresie nabywania, zbywania i obciążania zabudowanych i niezabudowanych nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata,
 - stosowania ulg i zwolnień przy sprzedaży lokali komunalnych oraz warunków sprzedaży ratalnej,
 - zasad prywatyzacji komunalnych lokali mieszkalnych, użytkowych i garaży,
 - stosowania bonifikat przy przekształcaniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności,
- ustalania przez Prezydenta Miasta stawek opłat za dzierżawę gruntów komunalnych oraz stawek opłat za dzierżawę nieruchomości komunalnych do umieszczania reklam.

Na wielkość dochodów budżetowych Gminy Miasto Szczecin w roku 2007 znaczący wpływ miały następujące źródła:

- udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa tj. wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych: 32,6%,
- subwencje i dotacje na działalność związaną z realizacją zadań własnych i zleconych: 32,2 %,
- podatki i opłaty lokalne: 20,3 %,

- dochody z majątku Miasta: 7,4 %.

W roku 2007 po raz pierwszy dochody w budżecie Miasta zostały podzielone na bieżące i majątkowe. Takie ujęcie jest efektem zmian jakie wprowadzono w ustawie z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych. Do dochodów majątkowych zalicza się w myśl zapisów w Ustawie:

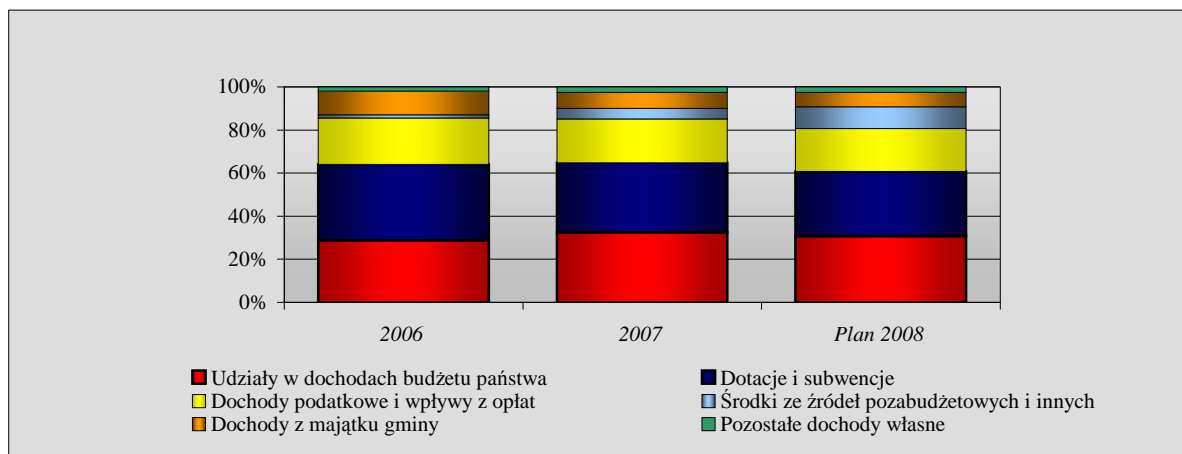
- dotacje i środki otrzymane na inwestycje,

- dochody ze sprzedaży majątku,
- dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

W strukturze dochodów Miasta Szczecin dominują dochody bieżące. Stanowiły one w 2007 r. 92% całkowitych dochodów Miasta.

Strukturę dochodów Miasta przedstawia poniższy wykres oraz tabela - załącznik nr 1

STRUKTURA DOCHODÓW MIASTA SZCZECIN W LATACH 2006 - 2008

2.2 UDZIAŁY W DOCHODACH BUDŻETU PAŃSTWA

W celu zwiększenia samodzielności jednostek samorządu terytorialnego w Ustawie wprowadzono zapisy dotyczące zwiększenia ich udziałów we wpływach z podatków od osób fizycznych i prawnych. Dla gmin wskaźnik dotyczący podatku od osób fizycznych wzrósł do 35,7% w 2004 r. z 27,6% w 2003 r. i do 35,61% w 2005 r., 35,95% w 2006 r., 36,22 % w 2007 r., 36,49 % w 2008 r. Dla powiatów wskaźnik w roku 2003 wynosił 1%, w roku 2004 8,4%, w 2005 roku wzrósł do 10,25% (na tym samym poziomie pozostał w kolejnych latach). Wskaźnik

dotyczący podatku od osób prawnych dla gmin wzrósł z 5% w 2003 r. do 6,71% w kolejnych latach, a dla powiatów z 0% w 2003 r. do 1,4% w latach następnych. Dla budżetu Miasta zmiany powyższe skutkowały wzrostem wpływów z powyższego tytułu w 2004 r. o 79 mln zł w stosunku do roku 2003, w 2005 r. w stosunku do 2004 r. o 35,7 mln zł. W 2006 r. w stosunku do 2005 r. dochody z tytułu udziałów w PIT i CIT wzrosły o 47,3 mln zł, rok 2007 przyniósł wpływy wyższe o 76,5 mln zł, planowane na rok 2008 r. wpływy są wyższe o 42,2 mln zł w stosunku do roku ubiegłego.

UDZIAŁY W DOCHODACH BUDŻETU PAŃSTWA W LATACH 2006 – 2008

Wyszczególnienie	2006	Dyn% 2006/2005	2007	Dyn% 2007/2006	2008	Dyn% 2007/2006
Udziały w PIT	278 265 654	119,4	345 942 142	124,3	347 431 725	100,4
Udziały w CIT	23 421 936	109,8	32 250 401	137,7	43 000 000	133,3
Razem	301 687 590	118,6	378 192 543	125,4	390 431 725	103,2

Wpływy z tytułu udziałów w CIT i PIT odznaczają się dużym wzrostem. Niewątpliwie na wzrost udziałów w CIT wpływ ma utrzymujący się wzrost gospodarczy. Coraz więcej osób znajduje zatrudnienie w nowopowstających przedsiębiorstwach. Dochody społeczeństwa rosną a wraz z nimi wpływy jakie Miasto uzyskuje z tytułu udziału w PIT.

Rok 2007 przyniósł wyższe wpływy z tytułu PIT z uwagi na likwidację ulgi remontowo – budowlanej oraz obniżenie składki rentowej o 3 punkty procentowe. W planach na 2008 r. przyjęto podobny poziom wpływów z tytułu PIT uwzględniając spadek wpływów z powodu wprowadzenia ulgi prorodzinnej.

2.3. SUBWENCJE I DOTACJE

Subwencje i dotacje stanowiące dochód budżetu Miasta obejmują: subwencje, dotacje celowe na zadania własne, dotacje na zadania zlecone z mocy ustaw i porozumień oraz dotacje celowe na zadania realizowane na podstawie porozumień między JST.

Najwyższe dochody w tej grupie stanowią subwencje, w tym subwencja na zadania oświatowe. W 2006 r. wyniosła ona 227,0 mln zł, w 2007 r. - 239,2 mln zł, plan na 2008 r. wynosi 246,6 mln zł.

Ciągle zmiany jakie miały miejsce w zakresie realizowanych przez samorządy terytorialne zadań znalazły swoje odzwierciedlenie w strukturze transferów otrzymywanych z budżetu państwa. W 2003 r. subwencje i dotacje z budżetu państwa stanowiły 47,9% dochodów budżetowych, w 2007 r. kształtowały się na poziomie 32,2% całkowitych

dochodów Miasta. Bezpośrednią przyczyną tego jest, omawiane wcześniej, wprowadzenie systemowych zmian, których wymiernym efektem było ograniczenie dotacji i subwencji i jednocześnie zwiększenie udziałów Miasta w dochodach budżetu państwa (wpływach z podatków od osób fizycznych i prawnych).

2.4. DOCHODY PODATKOWE I WPŁYWY Z OPŁAT

Polityka podatkowa prowadzona przez Miasto kładzie nacisk na efektywność w ściągłości podatków. Miasto posiada również pełne uprawnienia do samodzielnego prowadzenia działań egzekucyjnych dotyczących podatków stanowiących dochód własny gminy. Uprawnienia te wynikają z ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Zadania te realizuje Wydział Podatków, Opłat i Egzekucji.

LICZBA PODATNIKÓW W LATACH 2006 – 2007

Rodzaj podatku	2006	2007
Podatek od nieruchomości – osoby fizyczne	74 300	76 479
Podatek od nieruchomości – osoby prawne	1 600	1 852
Podatek od środków transportowych – osoby prawne	456	469
Podatek rolny – osoby fizyczne i prawne	2 054	2 394

Dochody z podatków i opłat stanowią stabilną pozycję w budżecie Miasta, kształtując się na poziomie ok. 20 % wszystkich wpływów. Największy udział w tej grupie dochodów posiada podatek od nieruchomości, który jest najbardziej stabilnym źródłem dochodów własnych i najważniejszym z podatków lokalnych. W roku 2006 wpływy z tego podatku wyniosły 157,2 mln zł i były wyższe od wpływów roku 2005 o 25,3%. Tak wysoki wzrost wiązał się z otrzymaniem wpłat

od syndyków oraz z egzekucji administracyjnych łącznie 20 mln zł z tytułu zaległych zobowiązań podatkowych. Rok 2007 przyniósł wpływy w wysokości 144,5 mln zł. W planie na rok 2008 przyjęto wpływy zbliżone do poziomu wykonania roku ubiegłego. Koncentrację podatku od nieruchomości od osób prawnych wg dziesięciu największych płatników oraz największych dłużników w zakresie tego podatku przedstawiają poniższe tabele.

ZNACZĄCE PODMIOTY- ZE WZGLĘDU NA WYSOKOŚĆ WYMIARU PODATKU OD NIERUCHOMOŚCI OD OSÓB PRAWNYCH W 2007 R.

Wyszczególnienie	Wymiar 2006r.	Ściągłość
Zakład Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o.	X	100%
Zarząd Morskich Portów Szczecin i Świnoujście S.A.	X	100%
Zespół Elektrowni Dolna Odra S.A.	X	100%
Szczecińska Energetyka Ciepła Spółka z o.o.	X	100%
Rejonowy Zarząd Infrastruktury	X	100%
ENEA Operator Sp.z o.o.	X	100%
ENEA S.A. Oddział Dystrybucji Szczecin	X	100%
Telekomunikacja Polska S.A.	X	100%
Tele – Fonika Kable S.A.	X	100%
Spółdzielnia Mieszkaniowa Dąb	X	100%
RAZEM	36 663 354,00 *	X

* kwota stanowi 29,9 % osiągniętych w 2007 r. wpływów z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych.

NAJWIĘKSI DŁUŻNICY PODATKU OD NIERUCHOMOŚCI OD OSÓB PRAWNYCH W 2007 R.

Wyszczególnienie	
WISKORD S.A. w upadłości	X
PKP Oddział Gospodarowania Nieruchomościami S.A.	X
Szczecińska Stocznia Porta Holding S.A. w upadłości	X
Fabryka Mechanizmów Samochodowych POLMO S.A.	X
Szczecińska Stocznia NOWA Spółka z o. o.	X
GULF-INTERMODAL Spółka z o. o.	X
Stocznia POMERANIA Spółka z o. o. w upadłości	X
Szczecińska Stocznia Remontowa Gryfia S.A.	X
SPBP Espebepe Holding S.A. w upadłości	X
Optimum Spółka z o.o.	X
RAZEM	40 740 447,28 *

* zaległości skumulowane w okresie od 1997 – 2007 r.

Istotne miejsce wśród podatków lokalnych zajmuje podatek od czynności cywilnoprawnych. W roku 2007 dochody z tego tytułu stanowiły 3,8% dochodów ogółem i były wyższe od wpływów roku poprzedniego o 18,8 mln zł. Znaczny wzrost dochodów z tego tytułu jest skutkiem kontynuacji ożywienia na rynku, gdzie przedmiotem sprzedaży są nieruchomości i samochody w powiązaniu z utrzymującym się wzrostem cen nieruchomości przy obowiązujących stawkach procentowych od wartości transakcji.

Do ważniejszych źródeł dochodów z tytułu opłat należą wpływy z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż alkoholu, które w całości przeznaczone są na realizację Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Do budżetu Miasta wpływają również znaczne kwoty z tytułu opłaty skarbowej, komunikacyjnej czy targowej, a także z podatku od środków transportowych.

WYBRANE DOCHODY Z PODATKÓW I OPŁAT W LATACH 2005 – 2008.

Wyszczególnienie	2006	2007	Plan 2008
Podatek od nieruchomości	157 192 628	144 475 158	144 550 000
Podatek od czynności cywilnoprawnych	25 454 252	44 270 909	40 000 000
Opłata skarbowa	9 535 905	8 428 893	9 000 000
Wpływy z opłaty komunikacyjnej i innych opłat związanych z ruchem pojazdów	8 620 599	7 433 522	7 350 000
Wpływy z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż alkoholu	6 690 485	7 055 363	6 800 000
Podatek od środków transportowych	4 428 167	5 260 973	4 400 000
Podatek od spadków i darowizn	3 822 567	4 561 624	3 900 000
Opłata targowa	3 024 943	2 594 415	3 200 000
Wpływy z karty podatkowej	2 613 332	2 500 500	2 190 000
Dochody z podatków i opłat ogółem	226 817 647	236 012 944	253 531 050
Udział dochodów z podatków i opłat w dochodach budżetu Miasta (%)	21,6	20,3	20,0

WYBRANE STAWKI PODATKÓW I OPŁAT W SZCZECINIE W LATACH 2006 – 2008.

Rodzaj podatku	2006	2007	2008
Podatek od nieruchomości			
Od budynków mieszkalnych lub ich części	0,52 zł *	0,53 zł *	0,57 zł *
Od budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej	18,00 zł *	18,15 zł *	18,59 zł *
Od budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, na powierzchni przekraczającej 4 300 m ² w obiektach handlowych lub usługowych	18,43 zł *	18,60 zł *	19,01 zł *
Od budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	8,58 zł *	8,58 zł *	8,58 zł *
Od budynków pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	6,17 zł *	6,17 zł *	6,31 zł *
Rodzaj podatku	2006	2007	2008
Podatek od nieruchomości			
Od budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych	3,71 zł *	3,71 zł *	3,80 zł *
Od budowli - pozostałych budowli	2 % wartości	2 % wartości	2 % wartości
Od gruntów związanych z działalnością gospodarczą	0,68 zł**	0,68 zł**	0,70 zł**
Od gruntów pod jeziorami zajętymi na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrownie wodne	3,61 zł***	3,61 zł***	3,74 zł***
Od gruntów pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	0,25 zł**	0,26 zł**	0,29 zł**
Podatek leśny	Stawka ustawowa - maksymalna 28,90***	Stawka ustawowa - maksymalna 29,41***	Stawka ustawowa - maksymalna 32,40***
Podatek rolny			
Od gruntów rolnych	69,70 zł***	88,80 zł***	145,73 zł***
Od pozostałych gruntów	139,40 zł***	177,6 zł***	291,45 zł***
Opłata (do końca 2007 r. podatek) od posiadania psów	50 zł od jednego psa	50 zł od jednego psa	50 zł od jednego psa

* od 1 m² powierzchni użytkowej** od 1 m² powierzchni

*** od 1 ha powierzchni

Elementem polityki podatkowej są działania obejmujące udzielanie ulg podatkowych (umorzenia, odroczenia oraz rozłożenia zapłaty podatku lub zaległości podatkowej na raty) podatnikom spełniającym kryteria ustawowe oraz udzielanie zwolnień z podatku od nieruchomości.

Na podstawie wprowadzonych w 2003 r. oraz w 2005 r. programów pomocowych dla przedsiębiorców – obowiązujących do 31 grudnia 2006 r. - możliwe było uzyskanie zwolnienia

z podatku od nieruchomości w ramach regionalnej pomocy publicznej oraz pomocy de minimis.

I tak, że zwolnienia mogli skorzystać przedsiębiorcy:

w ramach regionalnej pomocy publicznej:

- dokonujący nowych inwestycji lub tworzący nowe miejsca pracy związane z nową inwestycją (na okres do 5 lat),

w ramach pomocy de minimis:

- dokonujący nowych inwestycji lub tworzący nowe miejsca pracy związane z nową inwestycją (na okres max do końca 2006 r.),
- inwestujący w szkolenia pracowników (na okres do 1 roku),
- tworzący nowe miejsca pracy (na okres do 2 lat),
- rozpoczynający działalność gospodarczą na terenie Miasta Szczecina (na okres do 12 miesięcy).

W 2007 r. wymienione programy przestały obowiązywać, a możliwość skorzystania ze zwolnienia z podatku od nieruchomości regulują obecnie dwa nowe programy. Aktualnie - do 31 grudnia 2010 r. - ze zwolnienia mogą skorzystać przedsiębiorcy:

w ramach regionalnej pomocy publicznej:

- dokonujący nowych inwestycji (maksymalny okres zwolnienia wynosi 5 lat),

w ramach pomocy de minimis:

- tworzący nowe miejsca pracy dla osób posiadających status osoby bezrobotnej (na okres do 24 miesięcy).

Niniejsze Programy stanowią uzupełnienie Strategii Rozwoju Miasta Szczecina i mają na celu:

- wspieranie przedsiębiorców dokonujących nowych inwestycji,
- przeciwdziałanie i łagodzenie skutków bezrobocia.

Łączna kwota udzielonych zwolnień z podatku od nieruchomości w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 31 grudnia 2007 r. wyniosła 5,9 mln zł.

Ze zwolnienia skorzystało 25 przedsiębiorców. Szczegółowe dane na temat skutków udzielanych przez Miasto ulg i zwolnień przedstawia tabela poniżej.

SKUTKI UDZIELANYCH PRZEZ MIASTO SZCZECIN ULG I ZWOLNIEŃ W LATACH 2006-2007

w zł

Rodzaj podatku	2006	2007
Podatek od nieruchomości	19 464 611	10 521 859
Podatek od środków transportowych	359 996	255 179
Podatek rolny i leśny	104 215	18 224
Podatek od posiadania psa	274	498
Podatek od spadków i darowizn	259 614	292 034
Podatek od czynności cywilnoprawnych	965	2 522
Opłata skarbową	5 300	408
Karta podatkowa	61 914	58 787
Opłata targowa	2 090	406 991
Ogółem ulgi	20 258 979	11 556 502
Ulg jako % dochodów podatkowych i wpływów z opłat	8,9	4,6

2.5. STAN MAJĄTKU MIASTA

Informacja o stanie mienia komunalnego opracowywana jest co roku i przekazywana Radzie Miasta i Regionalnej Izbie Obrachunkowej najpóźniej do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy.

Informacja o stanie mienia Miasta Szczecin obejmuje zarówno majątek trwały, jak i obrotowy. Opracowanie powstaje na podstawie dokumentacji źródłowej przygotowywanej przez jednostki organizacyjne Miasta. Aktualna informacja zawiera dane o zasobach na dzień 30 czerwca 2007 r. oraz ilościowe i wartościowe zmiany tych zasobów.

WARTOŚĆ MAJĄTKU MIASTA SZCZECIN

Wyszczególnienie	Stan na 30.06.05	Stan na 30.06.06	Stan na 30.06.07	Zmiana wartości
Rzeczowe aktywa trwałe	10 656 274 083	10 848 721 100	18 049 085 793	7 200 364 693
Pozostałe aktywa trwałe	773 176 877	804 431 598	813 828 585	9 396 987
Aktywa obrotowe*	308 672 053	401 938 204	496 164 293	94 226 089
Majątek ogółem	11 738 123 013	12 055 090 902	19 359 078 671	7 303 987 769

* w tym należności niewymagalne stanowiące przypis roczny, np. podatku od nieruchomości

Łączna wartość mienia komunalnego według stanu na dzień 30 czerwca 2007 r. wyniosła 19 359 078 671 zł, co oznacza przyrost majątku o 7 303 987 769 zł, tj. o 60,6 % w stosunku do analogicznego okresu 2006 roku.

Najwyższy przyrost wartości majątku nastąpił w aktywach trwałych, tj. o kwotę 7 209 761 680 zł (wzrost o 61,9%), z czego rzeczowe aktywa trwale zwiększyły się o kwotę 7 200 364 693 zł. Związane jest to przede wszystkim z przyrostem wartości gruntów komunalnych w wyniku

przeszacowania cen ewidencyjnych w stosunku do cen na dzień 30 czerwca 2006 r. W pozostałych aktywach trwałych zanotowano wzrost o 9 396 987 zł, tj. o 1,2 % na co wpływ miało zwiększenie wartości udziałów (długoterminowe aktywa finansowe) oraz należności długoterminowych. W aktywach obrotowych nastąpił wzrost o kwotę 94 226 089 zł, tj. o 23,4 %.

Szczegółowe zmiany poszczególnych aktywów Miasta przedstawiają poniższe tabele oraz wykres na stronie 50.

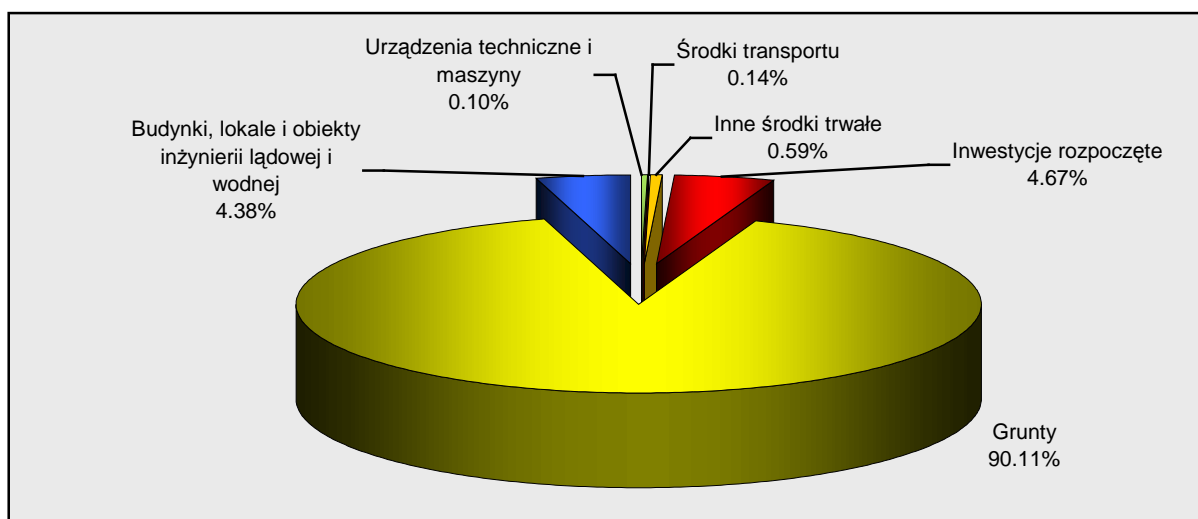
STRUKTURA MAJĄTKU MIASTA W UKŁADZIE PODMIOTOWYM WG STANU NA 30.06.2007 R.

Wyszczególnienie	Rzeczowe aktywa trwałe	Pozostałe aktywa trwałe	Aktywa obrotowe	Majątek ogółem
Zakłady budżetowe	588 276 149	1 132 363	32 892 304	622 300 816
Jednostki budżetowe	42 724 990	809 842 674	420 074 072	1 272 641 736
Urząd Miasta	39 092 989	809 574 262	418 805 647	1 267 472 898
pozostałe	3 632 001	268 412	1 268 425	5 168 838
Placówki ochrony zdrowia i opieki społecznej	44 390 716	2 229 704	9 332 714	55 953 134
Placówki oświaty i wychowania	271 385 882	484 846	30 992 523	302 863 251
Placówki kultury	12 435 543	138 998	2 872 680	15 447 221
W bezpośrednim zarządzie Miasta	17 089 872 513	0	0	17 089 872 513
Razem	18 049 085 793	813 828 585	496 164 293	19 359 078 671

WARTOŚĆ RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH MIASTA W LATACH 2006 – 2007

Wyszczególnienie	Stan na 30.06.06 r.	Stan na 30.06.07 r.	Zmiana wartości
Grunty	9 134 348 366	16 264 638 585	7 130 290 219
Budynki i lokale	317 516 044	330 104 477	12 588 433
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	470 513 510	460 911 985	- 9 601 525
Kotły i maszyny energetyczne	1 954 261	1 958 084	3 823
Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	7 181 093	6 870 223	- 310 870
Specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty	1 489 167	2 109 612	620 445
Urządzenia techniczne	7 420 098	7 510 935	90 837
Środki transportu	23 887 611	25 263 928	1 176 317
Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	97 038 239	107 317 376	10 279 137
Inwestycje rozpoczęte	787 372 711	842 382 287	55 009 576
Środki przekazane na poczet inwestycji	0	18 300	18 300
Razem	10 848 721 100	18 049 085 793	7 200 364 693

STRUKTURA RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH MIASTA NA DZIEŃ 30.06.2007 R.

2.5.1. DOCHODY Z MAJĄTKU ORAZ ZASADY GOSPODAROWANIA NIERUCHOMOŚCIAMI

Nieruchomości w oparciu o przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami z dnia 21 sierpnia 1997 roku (z późniejszymi zmianami), z zastrzeżeniem wyjątków wynikających z ustaw, mogą być przedmiotem obrotu, w szczególności sprzedaży, zamiany i zrzeczenia się, przekazywania nieodpłatnie w drodze umowy (w tym również w formie darowizny), oddania w użytkowanie wieczyste, w trwały zarząd, najem, dzierżawę, użyczenie, a także mogą być obciążane ograniczonymi prawami rzeczowymi, wnoszone jako wkłady niepieniężne (aporty) do spółek, przekazywane jako wyposażenie tworzonych przedsiębiorstw oraz jako majątek tworzonych fundacji. Gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje prezydent.

Sprzedaż i oddawanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości komunalnych

Generalną zasadą zbywania nieruchomości jest przetargu. Ustawa o gospodarce nieruchomościami przewiduje jednak wyjątki, kiedy nieruchomość może być sprzedawana w drodze bezprzetargowej. Zbywanie nieruchomości następuje w drodze bezprzetargowej, jeżeli:

- 1) jest zbywana na rzecz osoby, której przysługuje pierwszeństwo w jej nabyciu, stosownie do art. 34,
- 2) zbycie następuje między Skarbem Państwa a jednostką samorządu terytorialnego oraz między tymi jednostkami,
- 3) zbycie następuje na rzecz osób, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 2 to znaczy osobom fizycznym i osobom prawnym, które prowadzą działalność charytatywną,

opiekuńczą, kulturalną, leczniczą, oświatową, naukową, badawczo - rozwojową, wychowawczą, sportową lub turystyczną, na cele niezwiązane z działalnością zarobkową, a także organizacjom pożytku publicznego na cel prowadzonej działalności pożytku publicznego),

- 4) zbycie następuje w drodze zamiany lub darowizny,
- 5) sprzedaż następuje na rzecz jej użytkownika wieczystego,
- 6) przedmiotem zbycia jest nieruchomość lub jej część, niezbędne do poprawienia warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej, stanowiącej własność lub oddanej w użytkowanie wieczyste osobie, która zamierza tę nieruchomość lub jej część i nabyć, jeżeli nie mogą być zbyte jako odrębne nieruchomości,
- 7) ma stanowić wkład pieniężny (aport) do spółki albo wyposażenie nowotworzonej państwowej lub samorządowej osoby prawnej, lub majątek tworzonej fundacji,
- 8) jest zbywana na rzecz zarządzającego specjalną strefą ekonomiczną, na której terenie jest położona,
- 9) przedmiotem zbycia jest udział w nieruchomości, a zbycie następuje na rzecz innych współwłaścicieli nieruchomości,
- 10) jest zbywana na rzecz kościołów i związków wyznaniowych mających uregulowane stosunki z państwem, na cele działalności sakralnej.
- 11) jest sprzedawana na rzecz partnera prywatnego lub spółki, o której mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym, jako wkład własny podmiotu publicznego, w celu realizowania

zadań publicznych w ramach partnerstwa publiczno - prywatnego, z zastrzeżeniem art. 25 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym.

W Gminie Miasto Szczecin stosowane są dwie formy zbywania generujące dochody:

- sprzedaż - z której uzyskuje się 100% ceny,
- oddanie w użytkowanie wieczyste - wpływy z I opłaty w wysokości 15-25% ceny oraz opłaty roczne w wysokości 1-3% (w niektórych przypadkach opłata roczna może być podwyższona uchwałą Rady Miasta) ceny płatne przez okres 98 lat.

Zgodnie z zasadami ustalonymi uchwałą nr XLI/521/97 Rady Miasta Szczecina z dnia 29 grudnia 1997 roku wraz ze zmianami w sprawie określania zasad prowadzenia przez Zarząd Miasta gospodarki majątkiem Gminy Szczecin w zakresie nabywania, zbywania i obciążania zabudowanych i niezabudowanych nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata:

1. grunty przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną są zbywane na własność;
2. grunty przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną mogą być sprzedawane lub oddawane w użytkowanie wieczyste. Decyzję podejmują na wniosek Prezydenta dwie komisje stałe Rady Miasta: ds. Budownictwa i Mieszkalnictwa oraz Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Mienia. Prezydent wnioskuje co do zasady o formę własności;
3. grunty przeznaczone pod usługi oddawane są w użytkowanie wieczyste.

Powyższe wymaga pozytywnych opinii Komisji Stałych Rady Miasta oraz opiniowania we właściwej Radzie Osiedla.

Każdy inny planowany przypadek zadysponowania nieruchomością wymaga odrębnej zgody Rady Miasta.

Ustalanie cen nieruchomości.

Zasady wynikające z ustawy o gospodarce nieruchomościami:

1. Cenę nieruchomości ustala się na podstawie jej wartości określonej przez rzeczoznawcę majątkowego
2. Przy zbyciu nieruchomości w drodze przetargu stosuje się następujące zasady ustalania cen:
 - 1) cenę wywoławczą w pierwszym przetargu ustala się w wysokości nie niższej niż wartość nieruchomości,
 - 2) cenę wywoławczą w drugim przetargu można ustalić w wysokości niższej niż

wartość nieruchomości, jednak nie niższej niż 50% tej wartości,

- 3) cenę nieruchomości, którą jest obowiązany zapłacić jej nabywca, ustala się w wysokości ceny uzyskanej w wyniku przetargu,
 - 4) jeżeli przetargi nie przyniosły rezultatów, cenę nieruchomości ustala się w rokowaniach z nabywcą wysokości nie niższej niż 40% jej wartości.
3. Przy sprzedaży nieruchomości w drodze bezprzetargowej cenę nieruchomości ustala się w wysokości nie niższej niż jej wartość.
 4. Na poczet ceny nieruchomości gruntowej sprzedawanej jej użytkownikowi wieczystemu zalicza się kwotę równą wartości prawa użytkowania wieczystego tej nieruchomości, określoną według stanu na dzień sprzedaży.
 5. Cena nieruchomości sprzedawanej i I opłata przy oddawaniu w użytkowanie wieczyste w drodze przetargu podlega zapłacie nie później niż do dnia zawarcia umowy przenoszącej własność.
 6. Cena nieruchomości sprzedawanej oraz I opłata przy oddawaniu w użytkowanie wieczyste w drodze bezprzetargowej może zostać rozłożona na raty, nie dłużej niż na 10 lat. Rozłożona na raty nie spłacona część ceny podlega oprocentowaniu przy zastosowaniu stopy procentowej równej stopie redyskonta weksli stosowanej przez Narodowy Bank Polski.

Ponadto ustawa przewiduje możliwość udzielenia przez radę jednostki samorządu bonifikaty od ceny, jeżeli nieruchomością jest sprzedawana np. na cele mieszkaniowe, na realizację urządzeń infrastruktury technicznej oraz innych celów publicznych, kościołom i związkom wyznaniowym, osobom fizycznym lub prawnym, które prowadzą działalność charytatywną, opiekuńczą, kulturalną, leczniczą, oświatową, naukowo, badawczo – rozwojową, wychowawczą, sportową lub turystyczną, na cele nie związane z działalnością zarobkową, a także organizacjom pożytku publicznego na cel prowadzonej działalności pożytku publicznego.

Opłaty za użytkowanie wieczyste gruntów komunalnych

Opłaty z tytułu użytkowania wieczystego ustala się wg stawki procentowej od ceny nieruchomości gruntowej. Stawka procentowa pierwszej opłaty z tytułu użytkowania wieczystego wynosi od 15% do 25% ceny nieruchomości gruntowej. Decyzje w sprawie ustalenia wysokości stawki procentowej dla różnych form wykorzystania terenów podejmuje prezydent.

Wysokość stawek procentowych opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego uzależniona jest od określonego w umowie celu, na jaki nieruchomość gruntowa została oddana i wynosi:

- 1) za nieruchomości gruntowe oddane na cele obronności i bezpieczeństwa, w tym ochrony przeciwpożarowej – 0,3%,
- 2) za nieruchomości gruntowe pod budowę obiektów sakralnych wraz z budynkami towarzyszącymi plebani diecezjalnych i zakonnych, archiwów i muzeów diecezjalnych, seminariów duchownych, domów zakonnych oraz siedzib naczelnych władz kościołów i związków wyznaniowych – 0,3%,
- 3) za nieruchomości gruntowe na działalność charytatywną oraz na niezarobkową działalność: opiekuńczą, kulturalną, leczniczą, oświatową, naukową lub badawczą – rozwojową – 0,3% ceny,
- 4) za nieruchomości gruntowe oddane na cele rolne – 1% ceny,
- 5) za nieruchomości gruntowe oddane na cele mieszkaniowe, na realizację urządzeń infrastruktury technicznej i innych celów publicznych oraz działalność sportową – 1% ceny,
- 6) za pozostałe nieruchomości gruntowe – 3% ceny,
- 7) za nieruchomości gruntowe na działalność turystyczną – 2% ceny.

Wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej może być aktualizowana, nie częściej niż raz w roku, jeżeli wartość tej nieruchomości ulegnie zmianie z wyjątkiem kiedy wartość nieruchomości gruntowej na dzień aktualizacji opłaty rocznej byłaby niższa niż ustalona w drodze przetargu cena tej nieruchomości w dniu oddania jej w użytkowanie wieczyste, wówczas aktualizacji nie dokonuje się. W praktyce wartość nieruchomości wzrasta głównie z dwóch następujących powodów:

- trendu wzrostu na wolnym rynku obrotu nieruchomościami (zmiany otoczenia prawnego i gospodarczego nieruchomości np: akcesja do UE, podatki, kredyty, itp.),
- zmiany stopnia wyposażenia gruntów w urządzenia komunalne, energetyczne i gazowe (bez względu na ich wykonawcę i inwestora).

Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

W dniu 1 stycznia 2008r. weszła w życie ustawa z dnia 7 września 2007 r. o zmianie ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 191, poz. 1371)

nowelizująca ustawę z dnia z dnia 29 lipca 2005r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości (Dz.U. z 2005r. Nr 175, poz. 1459).

Do spraw nie zakończonych decyzją ostateczną przed 1 stycznia 2008r. stosuje się nowe przepisy. Nowelizacja nie zmieniła w istotny sposób zakresu przedmiotowego i podmiotowego ustawy, wprowadziła natomiast obligatoryjne bonifikaty, o które strona może wnioskować.

Znowelizowane przepisy wprowadzają następujące bonifikaty:

- 90% - dla osób fizycznych, których dochód miesięczny na jednego członka rodziny w gospodarstwie domowym nie przekracza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za ostatnie półrocze roku poprzedzającego rok, w którym wystąpiono z żądaniem przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości, ogłoszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie odrębnych przepisów, jeżeli nieruchomość jest zabudowana na cele mieszkaniowe albo przeznaczona pod tego rodzaju zabudowę (art. 4 ust. 8);
- 50% - dla wieczystych użytkowników, którzy prawo wieczystego użytkowania uzyskali przed dniem 5 grudnia 1990 r. oraz ich następcom prawnym (art. 4 ust. 9);
- 50% - odniesieniu do nieruchomości lub jej części wpisanej do rejestru zabytków.

W dniu 2 stycznia 2008r. przepisy dotyczące ww. bonifikat zostały zaskarżone do Trybunału Konstytucyjnego (sygn. akt K 9/08).

Ustawa przewiduje również udzielenie przez organ właściwy do wydania decyzji bonifikaty w opłacie za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Z żądaniem przekształcenia prawa użytkowania wieczystego nieruchomości mogą wystąpić:

- osoby fizyczne będące w dniu wejścia w życie ustawy użytkownikami wieczystymi nieruchomości zabudowanych na cele mieszkaniowe lub zabudowanych garażami albo przeznaczonych pod tego rodzaju zabudowę oraz nieruchomości rolnych. Przez nieruchomość rolną rozumie się nieruchomość rolną w rozumieniu Kodeksu cywilnego, z wyłączeniem nieruchomości przeznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o warunkach zabudowy na cele inne niż rolne.
- osoby fizyczne i prawne będące właścicielami lokali, których udział w nieruchomości wspólnej obejmuje prawo użytkowania wieczystego;

- spółdzielnie mieszkaniowe, będące właścicielami budynków mieszkalnych lub garaży.

Przekształcenie jest możliwe, gdy z wnioskiem wystąpią wszyscy użytkownicy wieczystości danej nieruchomości gruntowej. Wnioski o przekształcenie można składać do 31 grudnia 2012 r.

Sprzedaż prawa własności nieruchomości użytkownikom wieczystym: osobom fizycznym i prawnym, w tym spółdzielniom mieszkaniowym

Na mocy art. 32 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, nieruchomość gruntowa oddana w użytkowanie wieczyste może być sprzedana wyłącznie użytkownikowi wieczystemu.

Zgodnie z Polityką Miasta odmawia się sprzedaży prawa własności w trybie art. 32 użytkownikom wieczystym, dla których stawka procentowa opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego, ustalona w umowie o oddanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste, wynosiła 3%, niezależnie od obecnie obowiązującej stawki, i co do których prawo użytkowania wieczystego nie może być przekształcone w prawo własności na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Art. 69 ustawy o gospodarce nieruchomościami stanowi, że na poczet ceny nieruchomości gruntowej sprzedawanej jej użytkownikowi wieczystemu zalicza się kwotę równą wartości prawa użytkowania wieczystego tej nieruchomości.

Na podstawie art. 68 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, nabywcom prawa własności udzielana jest bonifikata od ceny netto sprzedaży:

spółdzielniom mieszkaniowym – w związku z ustanowieniem odrębnej własności lokali lub przeniesieniem własności lokali lub domów jednorodzinnych, wykorzystywanych do zaspokojenia własnych potrzeb mieszkaniowych w takiej wysokości, aby cena netto, jaka zostanie ustalona do zapłaty przed zawarciem umowy sprzedaży, wynosiła odpowiednio:

- 2% wartości rynkowej sprzedawanej nieruchomości, w przypadku jednorazowej zapłaty tej ceny,
- 5% wartości rynkowej sprzedawanej nieruchomości, w przypadku rozłożenia na raty tej ceny,

(podstawa prawna: uchwała Rady Miasta Szczecin Nr VIII/162/03 z dnia 29 lipca 2003 r. ze zm.)

współużytkownikom wieczystym: spółdzielniom mieszkaniowym i osobom fizycznym - odpowiednio w związku z: ustanowieniem odrębnej własności lokali lub przeniesieniem

na własności lokali lub domów jednorodzinnych, oraz realizacją celów mieszkaniowych przez osoby fizyczne, w takiej wysokości, aby cena netto, jaka zostanie ustalona do zapłaty przed zawarciem umowy sprzedaży, wynosiła 2% wartości rynkowej sprzedawanej nieruchomości, w przypadku jednorazowej zapłaty tej ceny, (podstawa prawna: stanowisko Prezydenta Miasta Szczecin z dnia 12 września 2006 r.)

osobom fizycznym - w takiej wysokości, aby cena, netto jaka zostanie ustalona do zapłaty, wynosiła 10% wartości rynkowej sprzedawanej nieruchomości, o ile cena nieruchomości pomniejszona o wartość prawa użytkowania wieczystego będzie kwotą wyższą niż 10 % wartości nieruchomości – dotyczy nieruchomości wykorzystywanych do zaspokojenia własnych potrzeb mieszkaniowych. (podstawa prawna: stanowisko Prezydenta Miasta Szczecin z dnia 2 listopada 2005 r.)

Wnioski użytkowników wieczystych o sprzedaż nieruchomości gruntowych będących w ich użytkowaniu wieczystym, realizowane są na bieżąco z uwzględnieniem bonifikaty.

Zasady oddawania nieruchomości w dzierżawę

Nieruchomości mogą być oddawane w dzierżawę na okres :

- do trzech lat - zgodnie z Uchwałą Nr 464/96 Zarządu Miasta Szczecin z dnia 12 grudnia 1996 r. w sprawie określenia zasad wydzierżawiania gruntów komunalnych na okres nie dłuższy niż lat 3, która określa procedury przygotowania dokumentów do przeprowadzenia przetargu i zawarcie umowy z wygrywającym przetarg oraz wymienia przypadki zawierania umowy w trybie bezprzetargowym;
- dłuższy niż trzy lata oraz na czas nieoznaczony - na podstawie Uchwały Nr XLI/521/97 Rady Miasta Szczecin z dnia 29 grudnia 1997 r. w sprawie określania zasad prowadzenia przez Zarząd Miasta gospodarki majątkiem Gminy Szczecin w zakresie nabywania, zbywania i obciążania zabudowanych i niezabudowanych nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata (z późniejszymi zmianami).

Opłaty za dzierżawę gruntów komunalnych oraz terminy płatności zależą wyłącznie od uzgodnień między stronami umowy. Stawki wywoławcze do przetargu, a także stawki minimalne do negocjacji lub rokowań ustalane są przez prezydenta w formie aktów normatywnych. Wysokość czynszu za dzierżawę może ulegać corocznie podwyższeniu w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi wzrostu cen detalicznych towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszych trzech kwartałów roku poprzedzającego podwyższenie stawki w stosunku

do analogicznego okresu roku ubiegłego (wg komunikatu Prezesa GUS).

Oplaty z tytułu trwałego zarządu

Wysokość opłat i ich aktualizację regulują przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami, które stanowią, że za nieruchomość oddaną w trwały zarząd pobiera się opłaty roczne. Opłaty z tytułu trwałego zarządu ustala się według stawki procentowej od ceny nieruchomości. Wysokość stawek procentowych opłat rocznych z tytułu trwałego zarządu jest uzależniona od celu na jaki nieruchomość została oddana i wynosi:

- 1) za nieruchomości oddane na cele obronności i bezpieczeństwa państwa, w tym ochrony przeciwpożarowej – 0,1 % ceny,
- 2) za nieruchomości oddane na cele mieszkaniowe, na realizację urządzeń infrastruktury technicznej i innych celów publicznych, działalność charytatywną, opiekuńczą, leczniczą, oświatową,

naukową, badawczo rozwojową, wychowawczą, sportową lub turystyczną, a także na siedziby organów władzy i administracji państwowej – 0,3 % ceny,

- 3) za pozostałe nieruchomości – 1 % ceny.

Nie pobiera się opłat rocznych za nieruchomości oddane w trwały zarząd pod drogi publiczne, parki, zieleńce, ogrody botaniczne, ogrody zoologiczne, parki narodowe, rezerваты przyrody oraz na cele oświatowe w rozumieniu ustawy o systemie oświaty.

Oplaty za użytkowanie

Opłaty za użytkowanie ustalane są umową między zainteresowanymi. W praktyce stosuje się opłaty odpowiadające opłatom za użytkowanie wieczyste gruntów z wyłączeniem pierwszej opłaty. Możliwe i stosowane jest oddanie nieruchomości dla celów publicznych i społecznie użytecznych za symboliczną opłatą.

WYBRANE DOCHODY Z GOSPODAROWANIA MAJĄTKIEM MIASTA SZCZECIN

Wyszczególnienie	2006	2007	Plan 2008
Opłaty roczne za użytkowanie wieczyste i zarząd	16 214 133	26 694 957	24 000 000
Sprzedaż mieszkań	4 635 333	2 994 564	7 000 000
Sprzedaż gruntów	12 159 187	16 709 800	20 000 000
Oddanie gruntów w wieczyste użytkowanie (I opłata)	3 043 812	3 503 025	7 000 000
Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	5 900 282	12 064 554	5 200 000
Dzierżawa i najem składników majątkowych	57 653 746*	10 058 916	9 050 000
Dochody z majątku ogółem	115 463 167	86 395 024	85 100 000
Udział dochodów z majątku w dochodach budżetu Miasta (%)	11,0	7,4	6,7

* W kwocie tej około 47 mln zł to wpływy jednorazowe, które pojawiły się tylko w 2006 r. Są to dochody z dzierżawy majątku, które wcześniej stanowiły przychody zakładów budżetowych – głównie z tytułu czynszów za wynajem mieszkań komunalnych. Od 1 stycznia 2007r. przepisy pozwoliły na ponowne wyłączenie tego rodzaju dochodów z budżetu Miasta.

2.6. ŚRODKI ZE ŹRÓDEŁ POZABUDŻETOWYCH

Kolejną pozycję w dochodach budżetu Miasta stanowią dochody ze źródeł pozabudżetowych. Składają się na nią przede wszystkim środki uzyskiwane z funduszy Unii Europejskiej, z których możliwość korzystania otworzyła się dla Polski wraz z wejściem w jej strukturę.

Większość środków przeznaczana jest na dofinansowanie zadań inwestycyjnych.

W 2006 r. 10 mln zł z ogólnej kwoty 15,3 mln zł stanowiły środki z funduszy międzynarodowych na spłatę pożyczek na prefinansowanie. W 2007 r. dochody z tego tytułu wyniosły 51,6 mln zł.

Na rok 2008 zaplanowano środki ze źródeł pozabudżetowych w wysokości 128,2 mln zł. Zaplanowane na ten rok dochody na spłatę pożyczek na prefinansowanie wynoszą 18,2 mln zł.

3. WYDATKI MIASTA

Szczecin ponosi wydatki na realizację zadań własnych, które określone są w ustawach: z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym i z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym. Ponadto wykonuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, których obowiązek realizacji wynika z obowiązujących

ustaw. Zadania z zakresu administracji rządowej Miasto wykonuje również na podstawie porozumień zawieranych z organami tej administracji. Szczecin ponosi również wydatki na zadania realizowane na mocy porozumień zawieranych między jednostkami samorządu terytorialnego, a także na zadania realizowane przez inne jednostki samorządu terytorialnego, którym udziela pomocy finansowej.

WYDATKI MIASTA SZCZECIN W LATACH 2006 – 2008

Wyszczególnienie	2006	2007	Plan 2008
Wydatki na zadania własne	899 147 883	1 006 893 813	1 296 384 820
Wydatki na zadania zlecone z mocy ustaw	91 407 211	95 483 803	96 259 392
Wydatki na zadania zlecone z mocy porozumień	494 792	264 230	60 000
Wydatki realizowane na mocy porozumień między JST	3 360 828	3 230 173	3 166 977
Wydatki na pomoc finansową dla innych j.s.t	400 000	40 000	4 500 000
Wydatki ogółem	994 810 714	1105 912 019	1 400 371 189

Miasto realizuje zadania:

- bieżące, związane z bieżącym funkcjonowaniem Miasta,
- majątkowe, związane ze zwiększeniem czy odtworzeniem majątku.

W latach 1998 – 2001 udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem kształtował się na poziomie 22 – 23%. Finansowanie inwestycji na takim poziomie możliwe było między innymi dzięki środkom pochodzącym z zaciąganych na preferencyjnych warunkach pożyczek i kredytów oraz wyemitowanych obligacji. W latach 2002 – 2004 udział wydatków majątkowych zaczął maleć na rzecz wydatków bieżących. (W roku 2002 wydatki majątkowe wynosiły 18,6% całkowitych wydatków Miasta, w 2003 – 10,7%, w 2004 - 9,7%). W roku 2005 proporcje uległy zmianie – wydatki bieżące stanowiły 87,6%, zaś wydatki majątkowe 12,4%. W roku 2006 wydatki majątkowe stanowiły 13,1%, w 2007 r. już 21,3% wydatków ogółem Szczecina. Plan na 2008 r. zakłada realizację wydatków majątkowych na poziomie 33,4% wydatków całkowitych. Wyższy udział wydatków majątkowych w strukturze wydatków możliwy stał się przede wszystkim dzięki możliwości pozyskania środków pomocowych z Unii Europejskiej. Korzystanie z dofinansowania ze środków unijnych wymaga jednak posiadania w określonych rozmiarach własnych środków finansowych. Miasto wykorzystuje również nadwyżkę budżetową, którą generuje od 2005 r.

W strukturze wydatków bieżących Miasta największą część stanowią wydatki na finansowanie sfery edukacji. W 2006 r. wydatki na tę sferę wyniosły 372,1 mln zł (43,0% wydatków bieżących). Rok 2007 przyniósł wydatki

w wysokości 386,2 mln zł (44,4% wydatków bieżących). W roku 2008 zaplanowano wydatki na zadania bieżące w sferze edukacji w wysokości 389,8 mln zł. Wzrost wydatków w tej dziedzinie nie jest rekompensowany wystarczającym wzrostem subwencji na zadania oświatowe, stąd Miasto finansuje znaczną część wydatków na edukację dochodami własnymi.

Kolejną sferą mającą znaczny udział w wydatkach Miasta jest pomoc społeczna. W 2006 r. wydatki bieżące Szczecina w sferze pomocy społecznej wyniosły 156,9 mln zł (18,1% wydatków bieżących), w roku 2007 - 161,3 mln zł. Na rok 2008 planowane wydatki w tej sferze stanowią 17,5% wydatków bieżących Miasta i kształtują się na poziomie 165,8 mln zł.

Miasto ponosi również wysokie wydatki bieżące w zakresie gospodarki komunalnej, która obejmuje m. in. ochronę środowiska, utrzymanie zieleni, utrzymanie dróg, oświetlenie ulic, gospodarowanie odpadami, utrzymanie urządzeń komunalnych, gospodarkę mieszkaniową, a także komunikację zbiorową. Wydatki bieżące w tej dziedzinie wyniosły w 2006 r. - 152,6 mln zł (17,6% wydatków bieżących). W roku 2007 – 110,8 mln zł (12,7%). Na rok 2008 r. zaplanowano kwotę 152,5 mln zł co stanowi 16,1% wydatków bieżących Miasta zaplanowanych na ten rok.

Wydatki Miasta Szczecin według sfer wydatkowania w latach 2006 – 2008” przedstawia załącznik nr 2.

4. WYNIK BUDŻETOWY

W zależności od relacji między poziomem dochodów a poziomem wydatków mówimy o deficycie budżetowym bądź nadwyżce budżetowej. Ujemna różnica między dochodami

a wydatkami określa wysokość deficytu budżetowego. Jeżeli zaś dochody są wyższe od wydatków mówimy o nadwyżce budżetowej.

W latach 1997 i 1998 Miasto zaciągnęło na sfinansowanie istniejących deficytów budżetowych kredyty komercyjne. Od 2000 roku

źródłami finansowania deficytu stały się, oprócz kredytów i nadwyżek z lat ubiegłych, także pożyczki i przychody z prywatyzacji majątku Miasta. W roku 2001 i 2003 Miasto wyemitowało obligacje na łączną kwotę 97, 2 mln zł. Lata 2005, 2006 i 2007 zamknęły się nadwyżką, kolejno w wysokości 23,4 mln zł, 53,2 mln zł i 55,4 mln zł.

ROZLICZENIE WYNIKU BUDŻETOWEGO W LATACH 2005 – 2007 ORAZ ŹRÓDŁA POKRYCIA DEFICYTU NA ROK 2008

Wyszczególnienie	Wykonanie 2005	Wykonanie 2006	Wykonanie 2007	Plan 2008
Dochody ogółem	919 975	1 047 982	1 161 296	1 270 304
Wydatki ogółem	896 605	994 810	1 105 912	1 422 228
Wynik finansowy	23 370	53 172	55 384	- 151 924
Stan środków na początek okresu	32 940	83 479	111 868	71 218*
Pożyczki na prefinansowanie	10 000	11 603	54 881	12 575
Kredyty bankowe i pożyczki	39 574	0	0	109 000
Obligacje	0	0	0	0
Prywatyzacja majątku	0	0	0	0
Splaty rat kredytów i pożyczek	22 405	24 750	24 625	18 228
Splata pożyczek na prefinansowanie	0	10 000	50 662	22 641
Stan środków na koniec okresu	83 479	113 505	146 846	0

* Budżet na 2008 r. został uchwalony przed sporządzeniem sprawozdania z wykonania budżetu za 2007 r.

PODSTAWOWE WIELKOŚCI BUDŻETOWE W WYBRANYCH MIASTACH POLSKI W ROKU 2007

w tys. zł

Miasto	Dochody	Wydatki	Nadwyżka/deficyt
Gdańsk	1 653 460	1 642 071	11 389
Kraków	2 809 318	3 009 373	- 200 055
Lublin	1 011 754	1 067 197	- 55 443
Łódź	2 338 376	2 420 101	- 81 725
Poznań	2 238 196	2 107 024	131 172
Rzeszów	577 311	574 834	2 477
Szczecin	1 161 296	1 105 912	55 384
Wrocław	2 667 199	2 645 878	21 321
Bydgoszcz	1 092 074	1 119 298	- 27 224

5. PODSTAWOWE CELE I ZAŁOŻENIA POLITYKI BUDŻETOWEJ

5.1. PROCEDURA OPRACOWYWANIA I UCHWALANIA BUDŻETU

Gospodarka finansowa Miasta Szczecin prowadzona jest w oparciu o corocznie opracowywany i uchwalany przez Radę Miasta budżet, który przedstawia zestawienie przewidywanych dochodów i planowanych wydatków.

Przygotowanie i opracowanie projektu odbywa się zgodnie z określonymi przepisami gminnymi. Należą do nich przede wszystkim uchwały Rady Miasta w sprawie kierunkowych założeń polityki budżetowej Miasta oraz wskazówek do konstruowania budżetu na dany rok budżetowy.

Procedura tworzenia i uchwalania oraz dokonywania zmian budżetu jest również ściśle określona uchwałą Rady Miasta. Zawiera ona szczegółowy harmonogram prac budżetowych oraz wskazuje rodzaj dokumentacji, jaka powinna tym pracom towarzyszyć.

Oprócz uchwał przy opracowywaniu projektu zastosowanie mają inne wewnętrzne dokumenty, np. analiza zdolności kredytowej Miasta Szczecin, wieloletni program inwestycyjny, analizy bieżące budżetu oraz dokonywane prognozy.

Projekt budżetu przedkłada się do 15 listopada Radzie Miasta i Regionalnej Izbie Obrachunkowej celem zaopiniowania. Budżet w formie uchwały, zgodnie z procedurą opracowywania i uchwalania budżetu, Rada Miasta przyjmuje do 31 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy, nie później jednak niż do 31 marca roku budżetowego.

Obecnie procedura uchwalania budżetu przedstawia się następująco:

- ✓ określenie kierunkowych założeń polityki budżetowej
Miasta do 31 maja
- ✓ tworzenie ram budżetowych do 30 czerwca
- ✓ określenie wytycznych polityki budżetowej do 31 lipca
- ✓ tworzenie projektu budżetu do 15 listopada
- ✓ uchwalanie budżetu do 31 grudnia.

Uchwalony budżet publikowany jest w formie opracowania pt. „Budżet Miasta Szczecina na .. r.„ składającego się z:

- części obowiązującej - uchwały z załącznikami,
- części objaśniającej - liczbowej - struktury dochodów i wydatków, porównania z wykonaniem roku poprzedniego, dynamiki dochodów i wydatków,
- części objaśniającej - opisowej - opisu dochodów, wydatków (w układzie zadaniowym), przychodów i rozchodów,
- części objaśniającej - szczegółowych planów finansowych zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, instytucji kultury, funduszy celowych oraz rachunków dochodów własnych jednostek budżetowych,
- materiałów uzupełniających - wykonanie budżetu Miasta za ostatnie 4 lata i budżet na dany rok.

Od 2005 roku wydatki Miasta Szczecin przedstawiane są w budżecie w ujęciu zadaniowym. Takie ujęcie czyni budżet bardziej zrozumiałym dla mieszkańców poprzez powiązanie konkretnego wydatku z zadaniem, które miasto realizuje na ich rzecz. W roku 2008 podjęto próbę wprowadzenia wskaźników realizacji zadań, co ma przyczynić się do efektywnego gospodarowania środkami. Budżet w ujęciu zadaniowym ma umożliwić wybór optymalnego sposobu realizacji zadań Miasta poprzez określenie jasnych celów i wskaźników

efektywności ich realizacji, a także wskazanie odpowiedzialności za wykonanie konkretnego zadania.

Oprócz obszernego opracowania mieszkańcy Szczecina mogą korzystać z wysokonakładowej broszury informacyjnej, która w przystępnej i atrakcyjnej formie przedstawia źródła dochodów budżetowych i kierunki ich wydatkowania. Miasto Szczecin jako pierwsze w Polsce od 1998 r. publikuje dane dotyczące finansów Miasta (w tym: aktualny budżet, jego wykonanie, informację o stanie mienia komunalnego) na stronie internetowej pod adresem: www.szczecin.pl.

5.2. SPRAWOZDANIA Z WYKONANIA BUDŻETU

Zgodnie z art. 198 i 199 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych zarząd jednostki samorządu terytorialnego jest zobowiązany do przedstawiania organowi stanowiącemu jednostki oraz regionalnej izbie obrachunkowej informacji o przebiegu wykonania budżetu. Informacja ta wg ustawy winna obejmować okres półroczny i roczny.

Oprócz powyższych - Prezydent Miasta przedstawia Radzie Miasta comiesięczne szczegółowe informacje o wykonaniu budżetu za aktualny okres sprawozdawczy.

Sprawozdanie roczne zawiera następujące pozycje:

- część obowiązuącą - zestawienie dochodów i wydatków w szczególności nie mniejszej niż w uchwale budżetowej,
- część informacyjną - zmiany w budżecie Miasta, zestawienie pism potwierdzających zmiany kwot dotacji celowych, zestawienie wydatków w układzie zadaniowym według sfer wraz ze strukturą i wskaźnikiem wykonania planu, wydatki majątkowe według źródeł finansowania i sfer, stan zobowiązań Miasta, poziom zobowiązań na tle podstawowych wartości budżetowych i limitów ustawowych, realizacja budżetu w porównaniu z harmonogramem, informacja o realizacji zadań ze środków PFRON oraz Funduszu Pracy, informacja o realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej,
- część porównawczą - porównanie realizacji dochodów według grup rodzajowych i wydatków (według zadań) w roku poprzednim i danym roku, porównanie realizacji dochodów i wydatków wraz z pokazaniem wyniku budżetowego w dwóch latach poprzednich i danym roku,
- część graficzną - podstawowe relacje budżetowe w formie wykresów,
- wykaz jednostek budżetowych posiadających rachunek dochodów własnych,

Oprócz wyżej wymienionego opracowania publikowana jest (od 2005 r.) pozycja zawierająca szczegółowe objaśnienia do wykonania dochodów i wydatków budżetowych. Zadania zostały opisane z uwzględnieniem poszczególnych działań wchodzących w ich skład, ponadto przedstawione zostały wskaźniki, które mają na celu zmierzenie efektywności wykonywanych przez Miasto zadań.

W załączniku nr 3 przedstawiono syntetyczne ujęcie wykonania dochodów i wydatków budżetu Miasta za 2007r

6. ANALIZA ZDOLNOŚCI KREDYTOWEJ

Od 1997 corocznie opracowywana jest w Mieście analiza zdolności kredytowej mająca na celu między innymi określenie możliwości inwestycyjnych jak również dająca obraz zdolności kredytowej Szczecina, wskazująca przewidywane maksymalne pułapy zadłużenia, prognozująca koszty uzyskania i obsługi zewnętrznych, zwrotnych środków kredytowych. Od roku 2003 analiza zdolności kredytowej przedstawiana jest w formie prognozy długu.

Warunki zaciągania pożyczek i kredytów przez jednostki samorządu terytorialnego określa ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych.

Ustawa wprowadza następujące zapisy dotyczące zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego:

1. Jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować papiery wartościowe na:
 - a) pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
 - b) finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
 - c) spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów.

Suma zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz zobowiązań z wyemitowanych papierów wartościowych na cele wymienione powyżej nie może przekroczyć kwoty określonej w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego.

2. Łączna kwota przypadających w danym roku budżetowym
 - a) spłat rat kredytów i pożyczek, o których mowa w punkcie 1, lit. b) i c) wraz z należnymi w danym roku odsetkami od tych kredytów i pożyczek ,

- b) wykupów papierów wartościowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego na cele określone w punkcie 1 lit. b) i c) wraz z należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w punkcie 1,

- c) potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych przez jednostki samorządu terytorialnego poręczeń oraz gwarancji nie może przekroczyć 15% planowanych na dany rok budżetowy dochodów jednostki samorządu terytorialnego.

3. W przypadku gdy relacja państwowego długu publicznego do produktu krajowego brutto przekroczy 55%, to kwota, o której mowa w punkcie 2, nie może przekroczyć 12% planowanych dochodów jednostki samorządu terytorialnego, chyba że obciążenia te w całości wynikają z zobowiązań zaciągniętych przed datą ogłoszenia tej relacji.
4. Ograniczeń określonych w punkcie 2 nie stosuje się do poręczeń i gwarancji udzielonych samorządowym osobom prawnym realizującym zadania jednostki samorządu terytorialnego z wykorzystaniem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie EFTA oraz emitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa powyżej.
5. Łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego nie może przekraczać 60 % wykonanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym.
6. W trakcie roku budżetowego łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec kwartału nie może przekraczać 60 % planowanych w danym roku budżetowym dochodów tej jednostki.
7. Ograniczeń, o których mowa w punktach. 5 i 6, nie stosuje się do emitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku z umową zawartą z podmiotami dysponującymi środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegającymi zwrotowi środkami z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie EFTA.
8. Przepisu powyższego nie stosuje się po zakończeniu programu, projektu lub zadania realizowanego ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi środków

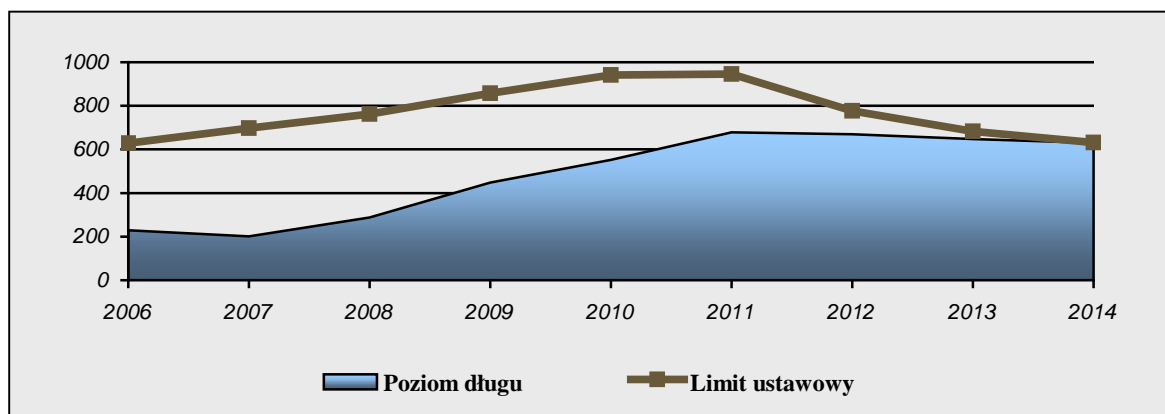
z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie EFTA.

9. W przypadku, gdy określone w umowie środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie EFTA, nie zostaną przekazane lub po ich przekazaniu orzeczony zostanie ich zwrot, jednostka samorządu terytorialnego nie może emitować

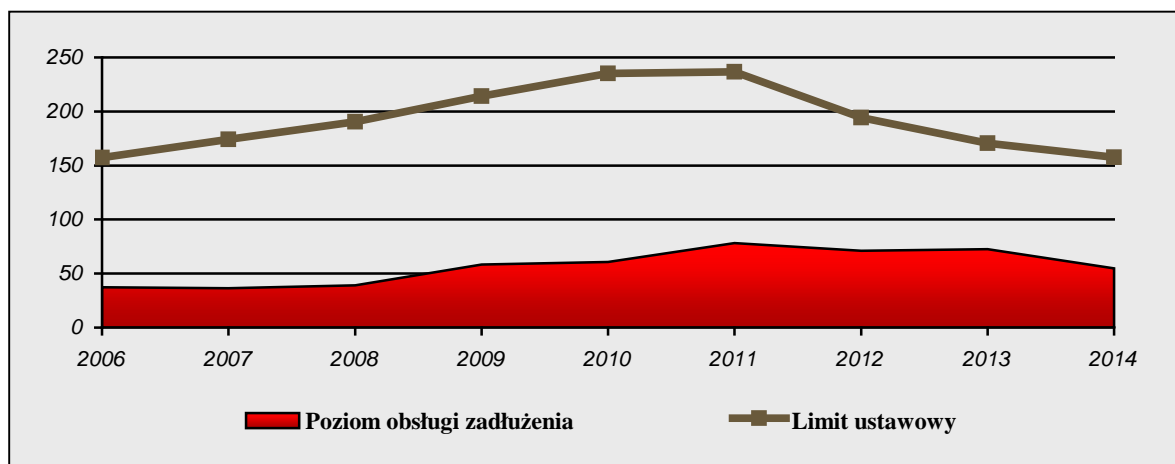
papierów wartościowych, zaciągać kredytów, pożyczek i udzielać poręczeń do czasu spełnienia warunków, o których mowa w punktach 2,3,5 i 6.

Ustawowy limit zadłużenia ma jedynie charakter prawny, a nie ekonomiczny. W związku z tym każda z gmin, przy sporządzaniu długookresowych prognoz budżetowych, winna przyjmować własne wewnętrzne limity zadłużenia

POZIOM ZADŁUŻENIA MIASTA SZCZECIN W LATACH 2006 – 2014 NA TLE LIMITU USTAWOWEGO

POZIOM OBSŁUGI ZADŁUŻENIA MIASTA SZCZECIN W LATACH 2006 – 2014 NA TLE LIMITU USTAWOWEGO

Analiza zdolności kredytowej pozwala ustalić maksymalne wydatki majątkowe poprzez prognozę poziomu środków dla sfinansowania deficytu, poziomu kredytowania oraz obsługi zadłużenia. Wolne środki na inwestycje w ramach danego roku są relatywnie niskie, aby zrealizować niezbędne i pilne potrzeby Miasta w zakresie wydatków majątkowych. Zatem istnieje konieczność ustalenia, jakie są możliwości zwiększenia nakładów inwestycyjnych poprzez

wykorzystanie zewnętrznych, zwrotnych środków finansowych.

W załączniku nr 4 przedstawiono prognozę długu Miasta Szczecin - załączoną do Projektu budżetu na 2008 r.

7. NADWYŻKA OPERACYJNA

Jak wspomniano wcześniej przepisy ustawy o finansach publicznych definiują pojęcie maksymalnego pułapu zadłużenia. Łączna kwota

długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec roku nie może przekraczać 60% planowanych w danym roku budżetowym dochodów tej jednostki. Wśród analityków finansowych panuje pogląd, iż sztywne powiązanie zadłużenia z wielkością uzyskiwanych dochodów ma wiele wad. Są bowiem miasta, które mogą się bezpiecznie zadłużać osiągając wyższy niż 60% wskaźnik zadłużenia do dochodów. Dla innych z kolei nawet wskaźnik wynoszący 30% może okazać się w dłuższej perspektywie niekorzystny. Dlatego też rozsądniej jest powiązać poziom dopuszczalnego zadłużenia z wielkością nadwyżki operacyjnej.

Pojęcie to funkcjonuje w sferze finansów publicznych stosunkowo krótko i dopóki nie pojawił się w ustawie o finansach publicznych zapis dotyczący podziału dochodów na bieżące i majątkowe było ono różnie interpretowane.

Nadwyżka operacyjna to różnica między dochodami bieżącymi i wydatkami bieżącymi – pomniejszonymi o wydatki na obsługę długu. Jest to najbardziej syntetyczna (w krótkiej perspektywie) ocena kondycji finansowej samorządu, potencjału inwestycyjnego samorządu oraz zdolności kredytowej informująca o tym jakimi środkami dysponuje jednostka po pokryciu najbardziej podstawowych potrzeb bieżących. Nadwyżkę operacyjną jednostka samorządu terytorialnego przeznacza w pierwszej kolejności na obsługę zadłużenia, pozostałe (wolne środki) na inwestycje.

Odwrotnością nadwyżki operacyjnej jest deficyt operacyjny – czyli sytuacja, która może oznaczać iż np. jednostka zadłuża się by pokryć bieżące potrzeby. Nadwyżka operacyjna Szczecina wyniosła w 2004 r. 38 257 397 zł., w 2005 r. 97 554 775 zł., w 2006 r. 146 496 170 zł., w 2007 r. budżet zamknął się nadwyżką operacyjną w wysokości 210 800 851 zł. Procentowy udział nadwyżki operacyjnej w dochodach bieżących Miasta kształtował się na poziomie 15% w 2006 r., a w 2007 na poziomie 20%.

8. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI FINANSOWYMI

Obsługę bankową budżetu Miasta Szczecina i jego jednostek organizacyjnych prowadzi Bank Pekao S.A. w Szczecinie.

Od 1993 roku w gmachu Urzędu Miejskiego funkcjonuje ekspozytura bankowa obsługująca budżet Miasta i pracowników urzędu, a także zajmująca się obsługą kasową Urzędu Miejskiego poprzez stanowiska kasowe. Jest ona również wyposażona w bankomat.

Podstawowe operacje bankowe w Urzędzie Miejskim dokonywane są poprzez system elektronicznej obsługi bankowej tj. drogą elektronicznego przekazu danych.

Współpraca Miasta z bankami dotyczy wielu elementów, szczególnie intensywna jest w zakresie lokowania czasowo wolnych środków finansowych i kredytowania. Lokowanie czasowo wolnych środków finansowych oparte jest o system prognozowania finansowego i obejmuje środki na wszystkich rachunkach bankowych Miasta.

Formą współpracy z bankami jest również współpraca w zakresie ograniczania ryzyka wahań kursowych dotyczących spłat kredytów denominowanych w EURO.

Miasto współpracuje z następującymi instytucjami finansowymi:

- Bank Pekao S.A.
- Bank Polska Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.
- ING Bank Śląski S.A.
- WEST LB Bank Polska S.A.
- Bankgesellschaft Berlin Polska S.A.
- Kredyt Bank S.A.
- Bank Zachodni - Wielkopolski Bank Kredytowy S.A.
- Bank Przemysłowo-Handlowy S.A.
- Nordea Bank Polska S.A.
- Bank Millennium S.A.
- Bank Gospodarki Żywnościowej S.A.
- Bank Gospodarstwa Krajowego
- Europejski Bank Inwestycyjny
- Deutsche Bank PBC S.A.

Od 1997 roku Miasto współpracuje również z bankami w zakresie finansowania deficytu budżetowego kredytami i pożyczkami. Zobowiązania zaciągnięto na korzystnych warunkach w wymienionych dalej instytucjach finansowych.

Stan zobowiązań długoterminowych na dzień 31.12.2007 r. wynosił: **216.964.550 zł**
w tym:

z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w:	<u>119.764.550 zł</u>
- Banku Pekao S.A.	12.080.000 zł,
- Westdeutsche Landesbank Polska S.A.	1.499.950 zł, (373.842 EURO),
- Banku Śląskim S.A.	3.000.000 zł,
- Banku Gospodarstwa Krajowego	16.829.826zł,
- Banku Gospodarki Żywnościowej S.A.	5.400.000 zł,
- Banku Pekao S.A.	12.537.772 zł, (3.423.789 EURO)
- Europejskim Banku Inwestycyjnym	68.417.002 zł (16.659.560 EURO)
z tytułu emisji obligacji Gminy Miasto Szczecin:	<u>97.200.000 zł</u>
- I emisja obligacji	30.000.000 zł,
- II emisja obligacji	15.000.000 zł,

- III emisja obligacji 15.000.000 zł.
- IV emisja obligacji 20.000.000 zł
- V emisja obligacji 17.200.000 zł

9. RATING - OCENA WIARYGODNOŚCI KREDYTOWEJ MIASTA

Głównym zadaniem ratingu jest poinformowanie obecnych i przyszłych inwestorów, krajowych jak i zagranicznych, o wiarygodności i wypłacalności miasta. Najczęstszą przyczyną ubiegania się o rating jest planowana emisja obligacji komunalnych, euroobligacji lub też zaciągnięcie kredytu.

Agencje ratingowe badając zdolność Miasta do regulowania swoich zobowiązań biorą pod uwagę szereg czynników mających, lub mogących mieć wpływ na tę zdolność. Dokonywana jest np. analiza stanu gospodarki w mieście i regionie na tle kraju, środowiska politycznego czy administracyjnego. Agencje mogą oceniać zdolność podmiotu do wywiązywania się z zobowiązań zarówno długo jak i krótkoterminowych,

zaciągniętych w walutach lokalnych lub zagranicznych.

W Polsce coraz więcej miast poddaje się ocenie. Od 1998 r. ratingu naszego Miasta dokonywały dwie agencje Standard & Poor's oraz Fitch Ratings, które należą do najbardziej renomowanych i największych agencji ratingowych na świecie. Od 2005 r. Miasto oceniane jest przez jedną agencję - Fitch Ratings – wybraną w drodze przetargu.

Agencje stosują specjalną skalę ocen składającą się z kombinacji kilku liter, jednej cyfry i dodawanych znaków plus lub minus, podwyższających lub obniżających daną ocenę. W ratingu międzynarodowym wyróżnia się dwa poziomy ocen: wyższy - inwestycyjny oraz niższy – spekulacyjny. Poziom inwestycyjny dotyczy podmiotów o niskim lub umiarkowanym ryzyku, poziom spekulacyjny wskazuje, iż ryzyko jest większe lub bardzo duże. Skala ocen stosowana we wszystkich instytucjach ratingowych jest podobna. Poniżej przedstawiono skalę ocen stosowaną przez Fitch Ratings.

SKALA OCEN RATINGOWYCH STOSOWANA PRZEZ FITCH RATINGS

Wyszczególnienie	Ocena dla krótkoterminowego zobowiązania	Ocena dla długoterminowego zobowiązania
Przedział ocen inwestycyjnych	F1 F2 F3	AAA AA A BBB
Przedział ocen spekulacyjnych	B C D	BB B CCC, CC, C DDD, DD, D

Poniżej przedstawiono skalę ocen stosowaną przez Fitch Rating wraz z objaśnieniami.*

Zobowiązania długoterminowe

Poziom inwestycyjny

AAA

Wiarygodność kredytowa na najwyższym poziomie. Ratingi "AAA" oznaczają oczekiwanie najniższego poziomu ryzyka kredytowego. Ocenę taką nadaje się wyłącznie w przypadkach wyjątkowo wysokiej zdolności do obsługi zobowiązań finansowych, gdy jest bardzo mało prawdopodobne, by możliwe do przewidzenia

wydarzenia mogły wpłynąć niekorzystnie na taką zdolność.

AA

Bardzo wysoka wiarygodność kredytowa. Ratingi "AA" oznaczają oczekiwanie bardzo niskiego poziomu ryzyka kredytowego wskazując na bardzo wysoką zdolność do obsługi zobowiązań finansowych. Wpływ możliwych do przewidzenia wydarzeń na tę zdolność nie jest znaczący.

A

Wysoka wiarygodność kredytowa. Ratingi "A" oznaczają oczekiwanie niskiego poziomu ryzyka kredytowego. Zdolność do obsługi zobowiązań finansowych ocenia się jako silną, jednakże może ona być bardziej podatna na zmiany czynników lub warunków gospodarczych niż ta, której nadano wyższy rating.

* źródło: strona internetowa Fitch Polska: www.fitchpolska.com.pl

BBB

Dobra wiarygodność kredytowa. Ratingi "BBB" oznaczają aktualnie oczekiwanie niskiego ryzyka kredytowego. Zdolność do obsługi zobowiązań finansowych uznawana jest za wystarczającą, jednak jest prawdopodobne, że niekorzystne zmiany w czynnikach i warunkach gospodarczych mogą ją osłabić. Jest to najniższa z kategorii ocen na poziomie inwestycyjnym.

Poziom spekulacyjny

BB

Poziom spekulacyjny. Ratingi kategorii "BB" wskazują, iż istnieje możliwość zmiany ryzyka kredytowego, szczególnie pod wpływem niekorzystnych zmian ekonomicznych w pewnym horyzoncie czasu; jednak, wywiązanie się ze zobowiązań finansowych jest możliwe przy wykorzystaniu dostępnych możliwości biznesowych lub finansowych. Papiery wartościowe tej kategorii nie są zaliczane się do poziomu inwestycyjnego.

B

Poziom wysoce spekulacyjny. Rating kategorii "B" wskazuje na obecność istotnego ryzyka kredytowego, przy utrzymującym się ograniczonym marginesie bezpieczeństwa. Zobowiązania finansowe są obecnie obsługiwane, jednak utrzymanie zdolności do dalszej realizacji płatności uzależnione jest od utrzymania się korzystnych warunków biznesowych i gospodarczych.

CCC

Ocena na tym poziomie oznacza, iż ryzyko niewypłacalności jest realne. Zdolność do wywiązania się z zobowiązań finansowych uzależniona jest wyłącznie od utrzymania się korzystnych warunków biznesowych i gospodarczych.

CC

Ocena ta oznacza, iż pewien zakres niewypłacalności jest prawdopodobny.

C

Ocena na tym poziomie oznacza, iż niewypłacalność jest bardzo prawdopodobna.

D

Ocena na poziomie D oznacza, iż dany podmiot utracił zdolność do regulowania swoich wszystkich zobowiązań finansowych.

Zobowiązania krótkoterminowe

Ratingi krótkoterminowe obejmują w przypadku większości zobowiązań okresy krótsze niż 13 miesięcy. W przypadku ratingów krótkoterminowych większy nacisk kładzie się

na płynność finansową niezbędną do terminowej realizacji zobowiązań finansowych.

Poziom Inwestycyjny

F1

Ocena ta oznacza wiarygodność kredytową najwyższej jakości i wskazuje najsilniejszą zdolność do terminowej obsługi zobowiązań finansowych; z dodanym znakiem "+" oznacza wyjątkowo silną zdolność kredytową.

F2

Ocena na tym poziomie świadczy o dobrej wiarygodności kredytowej, zadowalającej zdolności do terminowej obsługi zobowiązań finansowych, przy czym margines bezpieczeństwa nie jest tak wielki, jak w przypadku wyższych ocen.

F3

Ocenę taką przyznaje się, gdy wiarygodność kredytowa jest na zadowalającym poziomie, zdolność do terminowej obsługi zobowiązań finansowych jest dostateczna; jednak zaistnienie niekorzystnych zmian w krótkim horyzoncie czasowym może doprowadzić do obniżenia oceny do poziomu spekulacyjnego.

Poziom spekulacyjny

B

Ocena świadczy o minimalnej zdolności do terminowej obsługi zobowiązań finansowych oraz podatności na niekorzystne zmiany warunków finansowych i ekonomicznych w bliskiej przyszłości.

C

Ocena nadawana gdy ryzyko niewypłacalności jest wysokie, występuje realna możliwość niewypłacalności podmiotu. Zdolność do terminowej obsługi zobowiązań finansowych opiera się wyłącznie na utrzymaniu się korzystnych warunków biznesowych i gospodarczych.

D

Określa podmiot lub państwo, które utraciło zdolność do obsługi wszystkich swoich zobowiązań finansowych.

Do ocen mogą być dodawane znaki „+” lub „-”, które określają status w ramach poszczególnych kategorii ratingu. Znaków tych nie dodaje się do kategorii ratingu długoterminowego AAA, do kategorii poniżej CCC, ani do ocen krótkoterminowych z wyjątkiem F1.

Przy ocenach dotyczących zobowiązań długoterminowych określa się również perspektywę, która jest wskazaniem generalnego kierunku, w jakim dany rating będzie prawdopodobnie zmierzać na przestrzeni dwóch lat.

Perspektywa oceny może być pozytywna, stabilna lub negatywna. Jeżeli agencja nie jest w stanie zidentyfikować trendu perspektywa może zostać określona jako „bez wskazania”.

Aktualna ocena dla Miasta Szczecina wynosi:

**BBB + /stabilna/ - dla długoterminowego
długu w walucie obcej,**

**BBB + /stabilna/ - dla długoterminowego
długu w walucie krajowej,**

**F2 - dla krótkoterminowego
długu w walucie obcej**

W czerwcu 2008 r. Agencja Fitch podwyższyła ocenę z BBB /perspektywa pozytywna/ i F3 do BBB+ /perspektywa stabilna/ i F2.

Podniesienie ocen odzwierciedla dobre wyniki operacyjne, wysoką zdolność do samofinansowania wydatków majątkowych, dobre zarządzanie finansowe oraz niskie zadłużenie bezpośrednie.

Stabilna perspektywa odzwierciedla oczekiwania Agencji, że wyniki Miasta pozostaną dobre (marża operacyjna będzie wynosić średnio 13%), a wskaźniki obsługi zadłużenia oraz ryzyko pośrednie wynikające z zadłużenia spółek komunalnych pozostaną na umiarkowanym poziomie.

Na wzrost dochodów operacyjnych Miasta miał wpływ wzrost gospodarczy, rosnące zatrudnienie oraz płace. Efektem tego była znaczna poprawa wyników operacyjnych Miasta. Sprzyjały temu także dobre zarządzanie i kontrolowanie wydatków operacyjnych. Zdolność Szczecina do samofinansowania wydatków majątkowych była wysoka; w ciągu trzech ostatnich lat nadwyżka bieżąca finansowała średnio 85% wydatków majątkowych.

Fitch podkreśla, iż od wyborów samorządowych w 2006 r. zarządzanie strategiczne i finansowe w Szczecinie znacząco się poprawiło. Władze Miasta starają się uczynić je atrakcyjnym dla inwestorów oraz jego mieszkańców, co w przyszłości powinno mieć wpływ na wzrost dochodów. Miasto planuje zwiększać swoje nakłady na inwestycje, szczególnie te współfinansowane środkami z UE. Władze Miasta mają wizję zintegrowanego rozwoju Szczecina i są zdeterminowane by ją zrealizować.

Zadłużenie bezpośrednie Szczecina jest niskie (201 mln zł na koniec 2007 r), natomiast zadłużenie pośrednie związane ze spółkami komunalnymi było relatywnie wysokie (453 mln zł). Pomimo planowanego wzrostu zadłużenia, Agencja oczekuje, że wskaźniki obsługi zadłużenia pozostaną dobre, a zadłużenie spółek komunalnych nie będzie powodować istotnego ryzyka dla budżetu Miasta.

Agencje Fitch Ratings oraz Standard&Poor's przyznały także ocenę BBB obligacjom Miasta, wyemitowanym w roku 2003, a Standard&Poor's również obligacjom, których emisja miała miejsce w 2001 r.

Pozytywna ocena ma niewątpliwie charakter promocyjny dla Miasta i potwierdza wysokie standardy zarządzania finansami.

